

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izaja vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 K, pol leta 2 K in za četiri leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske države 6 K. Kdor hoče sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopošilja do odpovedi. — Udje „Kasniškovega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5, — Ekopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Inserate se plačuje od enostopne pečitve za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeran popust. Inserati se sprejema do sreče jutraj. — Na zaprte reklamacije se poštnine proste.

Današnja številka obsega 12 strani.

*** Srečno in blagoslovljeno novo leto 1913** želimo vsem našim naročnikom, dopisnikom, agitatorjem in prijateljem. Božji blagoslov naj vedno ostane pri Vašem in našem delu! Z Bogom za blagor ljudstva, za njega pravi narodni in krščanski napredek!

Uredništvo in upravništvo »Sl. Gospodarja.«

Položaj in trpljenje prekmurskih Slovencev.

Nek prijatelj „Slovenskega Gospodarja“ med prekmurskimi Slovenci nam je iz Krogov naših bratov onstran Mure poslal 2 dopisa, v katerih nam opisuje žalostni položaj in mnogotero trpljenje naših prekmurskih bratov. Dopisa v naslednjem objavimo v celoti.

I.

Madžari na delu.

Dozdaj se Mažari niso dosti brigali za ogrske Slovence. Smatrali so jih že za pomadžarjene in v toliko potlačene, da se jim ni treba bati, da bi se ta narod kdaj več zavedel svoje narodnosti. Kako veliko je bilo to preziranje, nam kaže dejstvo, da mažarska javnost do najnovjših časov sploh ni znala, ali na Ogrskem bivajo tudi Slovenci ali ne. Sedaj je pa postalo v tem pogledu drugače. Mažarov se je namreč v zadnjem času pototil velik strah in se bojijo za ogrske Slovence ter si ojačujejo med njimi svoje postojanke. To nam kažejo naslednji trije važni dogodki: prvič, da hočejo Mažari v kratkem času nastaniti v Belatincih okrajno glavarstvo; drugič, da hočejo v sredini Prekmurja, v trgu Sobota, otvoriti srednjo šolo, in tretjič, da hočejo izdajati naenkrat kar tri časopise v slovenskem jeziku. Pomudimo se malo pri teh treh nakanah.

Belatinci so ostali s svojo okolico najbolj slovenski del Prekmurja. Mažari so sicer poskusili s šolami, s knjigami in v zadnjem času tudi s časopisem odtujiti ljudstvo, pa dozdej so dosegli celo malo. Lahko se reče, da v Belatincih in okolici, katera pa šteje približno tretji del vsega prekmurskega prebivalstva, še dozdej ni v narodnem oziru nič izgubljene. In ravno to jezi tamkajšnje Mažare in mažarove.

LISTEK.

Kako sta si Šimen in Zefa voščila Novo leto.

„Šimen, kaj dobim, če ti jaz prva voščim novo leto?“ — vprašala je Zefa v jutro starega leta dne svojega moža.

„Ja, ne vem še“, je odvrnil Šimen previdno; „pa povej mi ti poprej, kaj boš ti meni dala, če jaz teba prehitim?“

Zefa, ki je poznala Šimnovo trdno spanje in je bila vsled tega skoro za trdno prepričana, da stavo gotovo dobi, je hotela korajžjo in srčnost Šimnovo pokuriti in je v ta namen rekla kar naravnost:

„Čuj, možek, najlepšo, s srebrom okovano pipo ti kupim pri kramarju; po tej se ti že lahko sline cedijo.“

Šimen je bil radi tolike požrtvovalnosti svoje ljubeznjive, sladke ženske skoro do solz ginjen ter je brez vsakega dolgega premišljevanja zatrdil:

„No, moja sladka Zefa, če pa me ti prehitiš v voščilu, ti „špendiram“ novo kikirlo iz svilnatega blaga, po kateri tako poželjivo obračaš svoje oči.“

„Velja!“ pravi Zefa z žarečim pogledom.

„Velja!“ pritrudi Šimen slovesno.

Nato sta se podala vsak na svoje delo. Kolikorkrat sta še čez dan srečala, vsikdar sta se drug drugemu nekako lokavo nasmehnila. Vsak izmed njiju si je namreč že osnoval svoj načrt, kako bi mogel drug drugega prekaniti. Zefa je sklenila, da bo veliko stensko uro potisnila za 10 minut nazaj, ko bo morala ponoči pomiriti malega Pepčka v zibeli, ki se redno ob 11. uri začne jokati in brecati. Šimen pa si je iztuhtal veliko zanimivejši načrt.

Ko so se po večerni molitvi hlapi in deklet za-

ne, da sedaj hočejo vsiliti okrajno glavarstvo v Belatince.

Druga nakana, ustanoviti srednjo šolo v Soboti, ni nova. Srednjo šolo prosijo sobočki liberalci že več desetletij. Pa vlada jim je prej vselej odbila prošnjo, češ, da v Soboti ni treba srednje šole, ker jih je v bližini, namreč v bližnjih mažarskih mestih, več. Sedaj je pa ustanovitev samostana in šole v bližnjem Štajerskem trgu Veržaju prinesla v tej zadevi velik preobrat. Ker se namreč Mažari bojijo, da bi prekmurski dečki zahajali v to šolo na Štajersko, je zdaj baže že zagotovljeno, da se srednja šola v Soboti s pričetkom prihodnjega šolskega leta otvori. Če bo pa imela ta šola obstanek, je veliko vprašanje, ker se nahaja v bližini res več srednjih šol in že te dobivajo premalo učencev. Pa tudi trg Sobota še ni toliko pomazaren, da bi se slovenski učenci tam mogli naučiti pravilno mažarski.

Tretja nakana je, izdajati časopis v prekmurskem narečju. To bo pač težko delo, zato si pa tudi duhovi niso edini. Sobočki liberalci bi namreč radi izdajali svoje mažarsko glasilo v slovenskem jeziku; salaški mažaroni bi radi polnili svoje glasilo s slovenskim besedilom; pristaši ljudske stranke pa hočejo, da bi izdajala „Katoliška zveza“ svoje mesečno glasilo v slovenskem jeziku. Kateri izmed teh treh časnikov bo prodril, in če bo sploh kateri prodril, je težko povedati. Največ upanja ima še glasilo „Katoliške zveze“, ker to podpira tudi duhovščina. Ker je pa to samo mesečno glasilo društva in dnevnih ter političnih novic sploh ne prinaša, zato bo tudi za ta časopis težko pridobiti potrebnost število naročnikov. Z druge strani bi bil pa tudi ta časopis za Slovence najnedolžnejši in na polju mažarske zacije ne bi prinašal dosti suda.

Tem trem nakanam, s katerimi hočejo Mažari preprečiti narodno probuditev naših prekmurskih bratov, bodo sledile bržčas še druge, ker se v zadnjem času dosti piše po mažarskih časnikih o ogrskih Slovencih.

II.

Neznosne razmere.

Kakor je videti, hočejo Mažari zabraniti, da ogrski Slovenci ne bi hodili na Štajersko. Samo na ta način si lahko razlagamo naslednji dogodek, kateri se je zgodil zadnje dni.

kopali v svoje brloge, sta se tudi Šimen in Zefa podala k počitku. Šimen si je bil popolnoma srest da ne sme za noben denar pred polnočjo zaspati, sicer je njegova igra izgubljena. Predobro je poznal slabosti svojega umrlivega trupla, ki bi imele v tem slučaju zanj žalostne posledice; če enkrat zaspi, potem bi mu kdo brez najmanjše skrbi lahko koso klepal na njegovo nosu, a on se ne bo prebudil. Zefa je že precej dolgo časa smrčala, kakor kak jazbec od Sv. treh kraljev; saj se je popolnoma lahko zanesla na svoj živi budilnik v zibeli.

Okoli 11. ure se je podal Šimen izvrševati svoj načrt, katerega je prej seveda prav temeljito preštudiral. Kakor smo že omenili, je bil njegov načrt vseskozi duhovit. Po vsej pravici je dejal sam pri sebi, da je njegova igra vendar še zelo kočljiva, četudi beži do 12. ure; najbrže tudi brezuspešna, če ima njegova boljša polovica Zefa v tem opasnem času tudi svoje oči odprte. Zefi je namreč podaril Bog neizrečeno hiter jeziček, na katerega je bila ona po vsej naravni in nadnaravni pravici tudi ponosna. Predno je mogel Šimen, ki se je odlikoval v občudovanja vredni polževi počasnosti, samo le enega edinega svetnika poklicati na pomoč, je Zefa že desetkrat rekla: „Prosi za nas!“ In čeje Šimen s svojim okornim jezikom še-le besedi: „Jaz voščim!“ spravil na dan, je Zefa že meter dolgo voščilo izorgljala; zato je pa Šimen izprevidel, da se mu bo treba pomakniti v kako skrivališče in od tam napasti brzojezično Zefo.

Ko se je Šimen dovolj prepričal, da spi Zefa trdno kot klada, zmuznil se je na tihem iz postelje, vzel svojo obleko ter se splazil neslišno v kuhinjo. Tu se je oblekel prinesel si iz šrambe za orodje malo lestvico ter jo postavil kolikor mogoče brez šuma pod dimnik v kuhinji. Kakega pol metra nad odprtino so bili vžidani v dimniku trije železni drogovi, na katere so vesili meso v dim. Semkaj gori se spravi naš iznajdljivi Šimen! vsede se na železne droge,

Neki dijak v Dekležovju se je napotil v Križevce na Štajersko, kjer je imel nekaj opraviti. Ko je prišel že blizu Mure, ga primeta 2 orožnika in ga vprašata, kam da gre. Djak jima je odgovoril, da gre v Križevce in jima tudi povedal, kakšen posel da ima tam. Orožnika mu tega nista verovala, temveč sta ga sumničila, da hoče odpotovati v Ameriko. Djak je vzel nato iz žepa neko pismo, katero je dobil ravno isti dan od šolskega nadzornika in v katerem se mu naznanja, da naj pride dne 23. decembra k skušnji. S tem pismom se je hotel opravičiti, da ne namerava potovati v Ameriko. Pa to ni nič pomagalo. Orožnika sta mu zapretila s kopiti pušk in moral ju je hočeš-nočeš peljati na svoj dom. Tam sta najprej vprašala roditelje dijaka, kam da je bil njihov sin namenjen. Ti so jima odgovorili, da ima sin nek posel v Križevcih in je hotel iti tje. Orožnika tudi roditeljem nista hotela verovati in sta začela preiskovati dijakovo sobo, če bi mogoče kaj takega našla, kar bi bilo v zvezi s potovanjem v Ameriko. (Bržčas sta pa hotela vse kaj drugega najti.) Našla nista nič drugega, kot mnogo učnih knjig, po katerih bi se bila lahko prepričala, da imata res posla z dijakom in bi ga potemtakem lahko pustila pri miru. Pa tega nista storila, nego sta peljala dijaka k županu. Tudi župan je izjavil, da ta dečko ni namenjen v Ameriko, ker je dijak in se ravno kar pripravlja za skušnjo. Človek bi mislil, da bodeta orožnika zdaj po županovi izjavi končala to stvar in bo dijak osvobojen nadaljnih neprijetnosti. Pa temu hi tako. Orožnika sta napisala o celi zadevi protokol in ga poslala na sodišče obmejnih orožnikov v Čakovec. Sedaj bo pozvan ubogi dijak še pred to sodišče, in vse to zavoljo tega, ker je hotel iti na Štajersko, kjer je imel mali opravke.

Ta dogodek, ki pa ni edini, temveč jih je mnogo enakih, nam jasno kaže, za kaj se gre tukaj tem nadutim Mažarom. Radi bi namreč zabranili vsak stik med štajerskimi in prekmurskimi Slovenci, ker se bojijo, da bi ti zadnji postali tudi narodno zavedni.

Ubogi ogrski Slovenci! Sedaj lahko pričakajo, da če bi hotel kateri iti v Veržej opravljati sveto izpoved, kakor so bili dozdej navajeni, da ga potem priimejo žandarji in ga gonijo od Poncija do Pilata pod pretvezo, da je hotel uiti v Ameriko, akoravno njemu to niti na misel ni prišlo. To so res take razmere, da jim v Aziji ni enakih.

potegne lestvico za seboj ter jo ostotako postavi na en drog, naredi se kolikor je bilo pač možno, udobno, ter sklene tako pričakovati novega jutra, ko bo prišla Zefa v kuhinjo pripravljati kavo, kjer jo bo mogel potem od zgoraj s svojim novoletnim voščilom presenetiti.

Ura je odbila enajst. Trenotek za tem je dal mali pepček v sobi glasno znamenje. Šimen je začul nek šum. Kmalu je bil otrok vtihnil; toda koraki v sobi so bili vedno bolj slišni. Čez malo časa je prišla Zefa v vnu v vežo ter je nekaj iskala; končno je prišla, držeč malo lučko v roki, v kuhinjo, ter je svetila v vsak kot.

„Kje za božji svet tiči ta Šimen, ta razlimani?“ hudovala se je glasno.

Šimen je komaj premagoval smeli. — Zefa je šla zopet v sobo, a kmalu se je zopet prikazala v kuhinji.

„Ne vem, ne vem, kako čudno spanje imam nočoj“, jo je slišal Šimen spođaj mrmrati. „Šimen gotovo tiči v kakem kotu, in če ne bedim, potem je izgubljeno... Maram si navsezadnje res skuhati za par požirkov kave, da ne zaspim.“

Šimen se je začel potiti, ko je zaslišal te ženi-ne besede; pa kmalu se je potolažil, češ, kot orjaški kadilec bo to malenkost dima vendar prenesel. Toda stvar se je zasukala drugače. Spočetka, ko je naredila Zefa ogenj, se je vrtel dim v tankih kolobarčkih skozi dimnik; kakih 10 minut pozneje pa se je privarila kar cela debela megla dima, hoteč Šimna zadušiti. Šimen se je potil v dimniku kakor krompir v loncu; z vsjo silo se je zadrževal, da ni kihnil. Slednjič pa tudi to ni šlo več. Kihnil je strašno: „Hče!“

„Jejmene, vsi dobri duhovi!“ je kričala Zefa spođaj pred ognjiščem. Toda zopet je še močnejše zahreščalo: „Hče, hče, hče“, obenem pa je padla tudi lestvica z groznim ropotom iz dimnika.

O osebno dohodninskem davku in o „priznalnicah“ za njegovo odmero.

(Piše drž. in dež. posl. Fr. Pišek).

III.

Kaj se v „priznalnici“ za odmero osebno-dohodninskega davka ne more odpisati?

1. Kupne svote za povečanje ali arondiranje posesti, če se s tem posestvom tudi izdatno izboljša. — Vzgleđ: Posestnik kupi njivo, travnik ali gozd, in sicer radi tega, ker leži dotična parcela poleg njegove, ali pa ker si hoče s tem izboljšati posest in mu bo mogoče rediti več živine.

2. Zneski, s katerimi se plačajo dolгови.

3. Vsi stroški, oziroma izdatki, kateri se porabijo za lastno osebo, kakor tudi za družino, ženo in otroke, to je: za hrano, pijačo, stanovanje, kurjavo, luč, hišno opravilo, kuhinjsko opravilo, obleko i. dr. Ravno tako se ne morejo odbiti izdatki za zdravnika, stroški za časa bolezni, za zdravila, in pogrebni stroški. Hrana in plača stalnim delavcem se pa more, kakor poprej povedano, odračunati.

Dovoljen odpis oziroma družino. Če ima posestnik več kot 2 nepreskrbljena otroka, tedaj se sme za druge otroke za vsakega ena dvajsetina od čistega dohodka odpisati. Vzemimo vzgleđ: Posestnik Kopriva ima 1.400 K čistega dohodka, pa 6 nepreskrbljenih otrok; on sme torej za 4 otroke za vsakega eno dvajsetino ali za vse 4 vkup eno petino od 1.400 K, to je 280 K, odtegniti, in ker mu ostane potem samo 1.120 K čistega dohodka, je vsleđ tega davka prost.

Izpolnite priznalnice pravilno in pravočasno!

Pri napovedbi za odmero dohodninskega davka se v priznalnici na ravno navedene postavno dopustne odpise dostikrat ne ozira in zato se jih mnogo prepozno pritožuje, da morajo plačevati osebno dohodnino, kar se ne bi zgodilo, če bi bili priznalnico pravilno izpolnili. Posestnik, ki svojo priznalnico tako izpolni, da odstrani vse postavno dovoljene svote od čistega dohodka, s tem ne stori državi nobene krivice, ker se poslužuje svoje pravice, ki mu jo daje postava. Prepričan sem, da je pri nas zelo malo posestnikov, ki bi imeli 1.200 kron čistega dohodka po odbitku postavno določenih izdatkov, Nobenemu ni treba svojih dohodkov zamolčati, pač pa naj vsak vse izdatke, ki se po postavi smejo in morajo od čistega dohodka odpisati, v priznalnici navede.

Svetujem vam tudi, dragi kmetje, da se držite natančno časa, določenega za vlogo izpolnjenih priznalnic ali rekurzov. Dostikrat se slišijo pritožbe, da davčne oblasti prestopajo, če se predpisani čas zamudi in priznalnica prepozno vloži; ravno z ozirom na zamujeni čas se odbije največ rekurzov in se morajo plačevati previsoke davčne svote.

Sicer je bil v državnem zboru stavljen predlog, da se naj s prepozno vloženi priznalnicami milejše postopa, ker davčne oblasti temeljne paragrafe 42 in 213 postavne o osebno-dohodninskem davku prestopajo izpolnjujejo. Doslej ta predlog še ni imel uspeha. Dokler torej bodisi postavodajalnim bodisi naredbenim potom ne dosežemo teh olajšav, veleva vsakemu lastna korist, da pravočasno, to je še ta mesec, priznalnico pravilno izpolni ter odpošlje.

„Jezus, Marija in Jožef!“ je zatulila prestrašena žena, „tatovi, roparji!“

Hitro kakor srna je zbežala klicat hlapcev.

„Franc, Jaka, Joža! — Pojdite hitro, roparji so tu — vlomilci!“

Ravno so prihili hlapci z Zefo v kuhinjo, vsi oboroženi s sekirami, ko se je spustil Šimen iz dämni-ka, ker mu ni bilo več mogoče prestati. — Bil je črn kot pristni zamorec. Nikdo ga ni spoznal. Hlapci, ker ga niso spoznali, so ga hoteli zgrabiti.

Šimen se pa zadrževal na vse grlo: „Glejte, da se mi poberete, me boste vendar poznali!“

Hlapci so sedaj spoznali gospodarja po glasu ter so odstopili. Med tem pa je ravno tolkla stenska ura 12, ali nikdo ni mislil na novoletno voščilo. Zefa je bila strašno razkačena, da jo je spravil njen ljubi mož v tolik strah.

„Ti...!“ je kričala, „ali ne veš nič pametnejšega početi!“

„Ti...!“ Ali moraš celi hram spraviti pokonci? ...“

To je bilo pač lepo novoletno voščilo na obeh straneh. — Hlapci so se smejali, da so se toliko po kolenih; sedaj so prišle tudi dekletke iz svojih zavetišč, in vsi so si voščili veselo in srečno novo leto. Ob zakonca pa sta bila tako čemerna drug na drugega, da si nista izpregovorila se samo nobenega voščila, ampak sploh nobene prijazne besede.

Drugega dne sta hodila drug mimo drugega kakor dva pravcata mutca in pol tedna nista črhnila niti besedice med seboj.

Končno je postala ta komedija Šimnu predolgočasna. Šel je h kramarju, da bi kupil svilnato obleko Zefi za kijkljo. Pa, ko je stopil v trgovino, je zagledal v svoje veliko začudenje Zefo notri, ki je ravno izbirala lepo, s srebrom okovano pipo. Šimen je seveda malo pozno, vendar-le voščila veliko sreče v novem kupil, dasiravno je Zefa na vse pretege branila, blago njej za kijkljo. Na poču proti domu sta drug drugega še malo podražila, in slednjič sta si, četudi že precej pozno, voščila Novo leto. Al. Leben.

Se nekaj opomb in nasvetov, ki se naj upoštevajo.

Razen davčne oblasti, katera odmerja osebno-dohodninski davek, obstoji tudi

a) cenilna komisija in

b) prizivna komisija.

Število članov komisije določa finančni minister. Polovico članov komisije zadevni davkoplačevalci v okraju, drugo polovico članov imenuje finančni minister. Želimo in tudi pričakujemo, da se v komisijo za osebno-dohodninski davek vložijo, oziroma pošljejo možje, ki so nam pravični ter poznajo naše razmere.

Ravno, ko to danes, dne 28. decembra, pišem, se objavlja v listih, da je včeraj, dne 27. decembra izdalo finančno ministrstvo sledečo važno odredbo glede napovedi osebne dohodnine:

Određilo je namreč, naj se vložijo napovedi do 15. marca mesto do konca meseca januarja. Vlada računata namreč s tem, da se izvede reforma (izprememba) osebno-dohodninskega davka in da se dovoli pomiloščenje za davčne pristopke. Dosedaj se je vršila napoved tako, da se je napovedal povprečni dohodek zadnjih treh let; odslej se bo napovedal samo z ad-n-j-e-g-a-l-e-t-a dohodek.

Iz navedenih navodil se je lahko mnogo naših kmečkih posestnikov prepričalo, da če bi bili priznalnice pravilno izpolnili in vse postavno dopuščene izdatke odpisali, bi bili vsakega osebno-dohodninskega davka prosti.

Če bi se pa pripetili slučajji, da bi se davčne oblasti na opravičene slučaje ne ozirale, naj vloži vsak v teku 30 dni priziv, kateri je kolekta prost. Kako se naj delajo prizivi, je „Slovenski Gospodar“ že objavil v 30. številki dne 25. julija 1912.

Davčni nastavki.

Kakor določa § 172 znaša osebno-dohodninski davek vsako leto:

vrsta	od K	do K	vrsta	od K	do K
1	1200—1250	K 7-2	9	1800—1900	K 16-8
2	1250—1300	8-0	10	1900—2000	18-4
3	1300—1350	8-8	11	2000—2200	20-0
4	1350—1400	9-6	12	2200—2400	24-0
5	1400—1500	10-8	13	2400—2600	28-0
6	1500—1600	12-0	14	2600—2800	32-0
7	1600—1700	13-6	15	2800—3000	36-0
8	1700—1800	15-2	20	3800—4000	60-0

Kako je na Balkanu.

Dasiravno se vrše v Londonu pogajanja med Turki in balkanskimi zavezniki, vendar se na Balkanu bojni ples še ni pomiril. Dočim vživajo pri Cataldči bolgarski in turški vojniki prijetnosti premirja in neprijetnosti zime, se vrše med Grki in Turki bodisi na morju, bodisi na kopnem v Epiru, posebno okrog mesta Janina, spopadi z večjimi ali manjšimi praskami. Tudi pred Skadrom, katera oblegajo Črnogorci in Srbi, se boji velikih silenjenemu premirju nadaljujejo, ker turški poveljnik Skadra noče vzeti na znanje, da je stopilo premirje v veljavo, temveč dan za dnevom napada Črnogorce in Srbe pred mestom, Drinopolje še ni padlo, dasiravno pravijo poročila, da je položaj mesta brezupen.

Pred Skadrom.

Tudi med božičnimi prazniki ni prenehal bojni grom. Dne 23., 24. in 25. decembra so Turki izpadli iz trdnjave in napadali črnogorske čete. Dne 23. dec. so se baje Srbi, ki niso imeli pripravljenega topništva, morali umakniti pred Turki. Nekatera poročila celo trdijo, da so se Srbi morali umakniti do Leša, ker vsleđ premirja niso bili pripravljani na turški napad. Dne 24. decembra pa so vrgli Srbi Turke zopet nazaj. Boj je bil zelo hud. Bojišče je bilo čez in čez pokrito z mrličji. Nemški listi poročajo, da je zašlo 300 Srbov pred Skadrom v močvirje, kjer so jih baje Turki zajeli. Iz Cetinja se poroča, da so Srbi preprečili poizkus turške posadke v Skadru, ki je hotela obiti desno krilo srbske divizije. Nemški poslanik v Skadru je zapretel turškemu poveljniku Hasan Riza-beju, da če Turki ne bodo držali premirja, se bo z njimi postopalo kakor se postopa z vojaškimi begunci. — Dne 24. decembra se je vršil na ravnini pred Skadrom boj med Črnogorci in Turki. Trajal je do polnoči. Črnogorcev je bilo 7 mrtvih in 24 ranjenih.

Grško-turški boji.

Mesto Janina, katero brani 25.000 Turkov, oblegajo Grki že več tednov. Grki so večinoma zavzeli vse važnejše postojanke pred Janino. Turki se v Janini, ki je precej utrjena, dobro branijo. Na božično biljo se je začel pred Janino hud artilerijski boj, ki je trajal cel dan. Pred Janino pridejo te dni 3 sveže grške divizije, ki prodirajo iz Makedonije in vedno zasledujejo ostanke pri Bitolju poražene turške armade. Te turške čete imajo namen, zadrževati prodiranje novih grških čet proti Janini. Pričakuje se, da se začne v kratkem odločilni boj za Janino. Turški posadki v Janini poveljuje Essad-paša. — Grki so severno od Janine zavzeli gorski prelaz Sagoni in Morovo-planino, ki sta bili močno utrjeni. Premagali so tudi Turke pri mestu Korica in so mesto zavzeli.

Mirovna pogajanja v Londonu.

Vsleđ turškega zavlačevanja gređo pogajanja zelo počasi naprej. Turki nočejo priznati upravičenosti zahtev balkanskih zveznih držav in se protivijo, odstopiti ozemlje, ki so ga zasedle armade balkanskih držav. Posebno krčevito se upirajo bolgarski zahtevi po predaji Drinopolja in da bi bila bodoča meja bolgarske države od Midije ob Črnem morju do Rodosta ob Marmarskem morju. Po tej zahtevi balkanskih držav bi ostal Turčiji le Carigrad in mal

kos ozemlja pred njim. Zatorej se Turki na vse krip-lje ustavljajo zahtevam zveznih držav, ker bi njihovo uresničenje pomenilo konec Turčije v Evropi. — V soboto, dne 28. decembra, se je zopet vršila skupna seja zastopnikov Turčije in balkanskih zveznikov. Predsedoval je Tureki Rešid-paša, ki je predložil turške protipogoje. Ti pogoji so sledeči: 1. Vilajet Drinopolje ostane pod turško upravo. 2. Makedonija se izpremeni v posebno kneževino s Solunom kot glavnim mestom. Ta kneževina bi naj bila pod vrhovno oblastjo turškega sultana, vladal pa bi jo knez, kterege bi izvolile zvezne balkanske države, sultan pa imenoval. Knez bi moral biti protestant in iz kake nepristranske države. 3. Albanija dobi samoupravo po vrhovno oblastjo turškega sultana in pođ knezom iz turške sultanove rodbine; ta knez bi se izvolil za dobo 5 let, mogla pa bi se ta izvolitev tudi podaljšati. 4. Vsi egejski otoki ostanejo turški. 5. Kreitsko vprašanje se pri pogajanjih ne obravnava, temveč se uredi po pogovoru med Turčijo in velevlastmi. — Ti pogoji so za Bolgarijo, Srbijo, Črno goro in Grško nesprejemljivi. Če bi se tem turškim zahtevam ugodilo, bi balkanske države od svojih zmag nad Turki pravzaprav ne imele skoro nobenega dobička. Če Turki pri svojih zahtevah vstrajajo, se pogajanja skoro gotovo razbijejo. In potem začneta zopet govoriti puška in top. — Sobotna seja pooblaščenecv se je potem, ko so se turški predlogi prečitali, prekinila, in se je nadaljevala zopet v ponedeljek, dne 30. decembra.

Kako je v Drinopolju?

Begunci, ki prihajajo iz Drinopolja, pripovedujejo, da je položaj v obleganem mestu brezupen. V sedanjih dolgih nočeh so prebivalci Drinopolja popolnoma v temi, ker so že vse zaloge petroleja, olja in sveč izčrpane. Že davno so pošle tudi vse zaloge soli, riža in tobaka. Prebivalstvo že željno pričakuje, da se sklene mir ali da se mesto uda. Poveljnik turške posadke, Šukri-paša, trdovraten Arabec, je premirje sicer sprejel, a o predaji noče nič slišati. Dne 10. dec. je bil baje že pripravljen, izročiti mesto Bolgarom, ako bi Bolgari dovolili, da sme 150 častnikov brez ovire odpotovati v Carigrad, ne da bi Bolgari vedeli za njih imena. Iz tega se sklepa, da je v Drinopolju večje število nemških in oficerjev, ki bi radi skrivaj odšli iz Drinopolja. Odkar so odklonili Bolgari ta skrivnostni odhod, so se nemški oficirji in Šukri-paša zopet odločili za obupno brambo obleganega mesta. Listi poročajo, da preti Drinopolju glad, ker so že večinoma vsa živila porabljena, dovažati pa se jih v mesto ne more od nobene strani.

Kolera.

Ko se je Turkom v bojih proti Bolgarom gođilo prav slabo ter so Bolgari prihajali vedno bližje proti Cataldči in Carigradu, so Turki vedeli veliko poročati o kolero. Potem so poročila več ali manj obmolnila. Sedaj pa listi zopet poročajo, da je obolelo do 23.000 oseb za kolero in legarjem (tifus). Te kužne bolezni so se vgnezdile posebno med turško armado, pa tudi med bolgarskimi četami jih je nekaj. V Carigradu je dne 26. decembra obolelo 34 oseb za kolero. Zadnje tedne je obolelo skupno v Carigradu za kolero 2228 oseb, umrlo pa 1107.

Balkanske vdove.

Mnogo črnih robovcv bo videti po končani vojski na glavah balkanskih žen. To je znak vdov. Vdova ima na Balkanu še posebno nevesel položaj. Za mozem mora žalovati celih 40 dni; črno krilo pa mora nositi eno leto. V tem letu ne sme med žene-predice, ne sme z drugimi vred veselo hoditi na trg, ne na ples. Pravico ima še naprej ostati v močevi hiši, ali pravzaprav je to njena dolžnost. Ako pa gre od hiše umrlega moža, ne sme vzeti s seboj ničesar razup svojo doto. V slučajju, da se vdrugeč omoži, mora pustiti vse darove, katere ji je bil dal prvi mož. Ali v obče je druga možnost sramota. Usoda balkanskih udov je izražena v srbski prisloviici: Vdova je uboga.

Politični ogled.

— Dne 27. decembra: Državni zbor se je danes zbral zopet k seji in je razpravljal o uradniški predlogi. Kopčno je bila predloga v tej seji sprejeta, in sicer v tisti obliki, kot je zahtevala gosposka zbornica. — Na Ogrskem pripravljata vlada in večina novo volilno preosnovo. Listi poročajo, da bodo nemadžarske narodnosti po tej preosnovi še bolj pritisnjene k tlom. — Na Francoskem bodo imeli 1. 1913 volitev predsednika ljudovlade. Ponuja se mnogo kandidatov.

— Dne 28. decembra: Cesar je sprejel danes ogrskega ministrskega predsednika Lukača v avdienci, da mu oroča o nameravani ogrski volilni preosnovi. — Včeraj se je v seji klubovih načelnikov državne zbornice sklenilo, da začne državni zbor zopet zborovati v drugi polovici meseca januarja, da reši mali finančni načrt. — Danes je sprejela zbornica začasni proračun. Seja je trajala čez polnoč in se je končala še-le ob 3. uri jutraj. — V začetku januarja bodo zborovali nekateri čeželnji zbori. — Čuvaj bo najbrž vendar šel. Na višjih mestih so spoznali, da postopanje Čuvajevo s Hrvatmi ni bilo pravično. Čuvaj je že odpotoval iz Zagreba na dopust, s katerega se ne povrne več. Hrvatje se za Čuvajem gotovo ne bodo jokali. Za načelnika notranjih zadev pri hrvaški vladi je imenovan dr. Karol Unkelhäuser.

— Dne 29. decembra: Cesar je potrdil izvolitev dr. Weißkirchnerja za dunajskega župana. — Češki Nemci so postali nezadovoljni s češkim cesarskim namestnikom grofom Thuniom, ki je šel baje Čehom pri spravilih pogajanjih bolj na roko kot Nemcem. — Po novi ogrski volilni preosnovi, kateri je cesar baje že dal predpotrdjenje, se bo število volilcev za državni zbor pomnožilo za 800.000, skupno število volilcev bo 1.868.172. Kmečkih volilcev bo 1.091.190. Volilna preosnova bo zopet tako po madžarsko prikrojena, da po njej Slovani na Ogrskem ne bodo dobili svojih pravic, ki jim gre do njih število prebivalstva. — Ruski notranji minister Makarov je odstopil; na njegovo mesto bo imenovan oblastnik Maklakov.

— Dne 30. decembra: Gosposka zbornica je rešila danes začasni državni proračun. — Sekcijski načelnik za notranje zadeve pri hrvaški vladi, dr. Unkelhäuser je došel danes v Zagreb in je prevzel vodstvo uprave. — V Stuttgartu na Nemškem je umrl državni tajnik za zunanje zadeve, Kiderlen-Wächter. Zadel ga je srčna kap. Kiderlen-Wächter je bival v Stuttgartu pri svoji sestri na božičnih počitnicah. — Iz Carigrada se poroča, da kandidira za albanski kneževski prestol turški princ Abdul Medšid. To kandidaturo baje podpirajo zahodne evropske države.

Darila pridnim agitatorjem.

Za pridne agitatorje, ki nam pridobijo do 31. jan. 1913 nove naročnike in nam tudi pošljejo od njih celoletno naročnino, razpisujemo sledeče nagrade:

1. Za 5 novih, za celo leto plačanih naročnikov lep molitvenik v zlati obrezi.
2. Za 10 novih, za celo leto plačanih naročnikov fino vezan molitvenik.
3. Za 15 novih, za celo leto plačanih naročnikov lep križ ali pa lepo stensko podobo.
4. Za 20 novih, za celo leto plačanih naročnikov dragocen križ ali pa veliko stensko podobo.

Te nagrade bomo razposlali koncem februarja 1913.

Slovenski Gospodar stane za celo leto 4 K, za polleta 2 K za četrt leta 1 K.

Upravništvo.

Naša naloga.

Veselo novo leto smo si pred par dnevi želeli drug drugemu, a naš obraz je bil zraven resen. Živimo v izredno resnih časih in ne vemo, kaj nam prinesejo že prihodnji dnevi. Še ni mesec od tega, ko je ves svet vsak trenutek pričakoval, da izbruhne velika svetovna vojska, v katero bo zapletena tudi naša država. Sedaj je sicer nevarnost za vojsko precej prenehala, a še ne popolnoma. Iz Londona, kjer se balkanske države s Turčijo pogajajo za mir, ne prihajajo vesela poročila. Vsak čas se je bati, da se pogajanja razbijajo in da bodo na Balkanu zopet gromeli topovi in zarožljale sablje. Potem bomo stali zopet pred nevarnostjo novih zamer in zapletljajev med velikimi državami. Toda eno zavest imamo: naš cesar je tako velik in vnet prijatelj miru, da bomo zagrabili za orožje samo takrat, kadar bo to zares zahtevala skrb za obstoj naše države.

Toda čeprav nas tare skrb, ali nam ohrani novo leto mir ali prinese vojsko, vendar ne smemo v tem strahu prezreti nalog, ki čakajo naše ljudstvo v pričetem letu. Cilj naše katoliške politike je, da ohranimo našemu narodu pravno silo, da mu vzbudimo ponosno narodno zavest in da ga gospodarsko utrdimo. To je naš jasn cilj, katerega hočemo doseči s pomočjo božjo in z lastnim, krepkim delom.

Pomen Slovencev se je vsled dogodkov na Balkanu nepričakovano povečal. Dočim so se pred meseci gledali na nas Slovence, kakor da bi ne imeli nobenega pomena za državo, nas sedaj smatrajo tudi najbolj zagrizeni nasprotniki kot velevažnega činitelja na jugu avstro-ogrskih držav. Od nas se pričakuje, da smo branitelji in nositelji dveh velikih misli med drugimi Jugoslavnimi, misli katoliške in avstrijske. Zadnji par meseci so nam prinesli nalogo apostolov med Jugoslavnimi za katoliško vero in za udanost nampram naši avstrijski domovini. Slovence smo poklicani, da med našimi južnimi brati, ki niso v naročju katoliške cerkve, širimo ljubezen in spoštovanje do naše katoliške vere in da se po nas utrjuje tudi prijateljstvo jugoslovanskih držav do avstro-ogrskih monarhije.

Z ozirom na širjenje avstrijske misli pa je tudi za našo državo nastala nujna dolžnost, da Slovence in Hrvatje v Avstriji vse drugače upošteva kakor dosedaj. Vse njihove opravilne želje se morajo izpolniti. Avstrijske vlade morajo prenehati s staro navado, da bi tlačile Slovence in Hrvatje, a podpirale Nemce. Alpski Nemci nimajo daleko toliko pomena več za državo, kakor mi Slovenci in Hrvatje. Zdi se nam, da je začelo v visokih krogih, in tudi pri nemških, še državi zvestih politikih, to prepričanje polagoma prodirati. Seveda polagoma. Za to pa ne moremo biti dovolj hvaležni sedanjim našim državnim in deželnim poslancem, ki so s krepko politiko v deželnih zborih in v državnem zboru opozarjali ves svet, da se Slovenci in Hrvatje z vsakim dnevom bolj čutimo in da hočemo res zasesti tisto mesto, ki nam pripada vsled naše vedno večje važnosti za habsburško monarhijo.

Majhni ljudje med nami so se pogostoma zgrajali nad krepkim nastopom naših poslancev v Gradcu in na Dunaju, in nekateri so bili celo tako malenkostni, da so smatrali tako postopanje za nespodobno. Se-

danji čas pa nam dokazuje, da je bila ta politika odlično narodna ter dalekovidna. Narodna je bila: naše ljudstvo se je nagibalo k nemškutarstvu, Nemškutarstvo je znamenje in prikazen narodove slabosti. Slabi ljudje se naslanjajo na močnejšega in gre do njim. Zato je trebalo samozavestnega nastopa naših politikov, ki so se uprli s silo onim, ki so dosedaj tlačili naš narod. Dalekovidna je bila, ker je imela tudi smoter, da opozarja vso javnost na naraščajočo zavest slovenskega naroda in na njegov pomen za celokupno avstrijsko domovino.

Danes je ponos, biti Slovenec in Hrvat; vsak dan je skozi zadnje mesece raste naš pomen. Mi smo v ospredu splošnega zanimanja in naša naloga, da postanemo branitelji in nositelji katoliške avstrijske misli med Jugoslavnimi, se je začela upoštevati. Ako Bog da, gremo polagoma zares lepšim dnevom naproti. Toda na svoje visoko znanje se moramo tudi resno pripravljati. Ostanimo zvesti svoji veri, dvigajmo po naših organizacijah izobrazbo svojega ljudstva ter skrbimo, da bomo tudi v gospodarskem oziru vzgled svojim jugoslovanskim bratom. Vedno naprej in kvikšu tudi v novem letu!

Državni zbor.

Marsikdo se je vprašal, zakaj so naši poslanci meseca decembra na Dunaju obstruirali. Odgovor na to je: ker so hoteli cel svet opozoriti, da živijo tudi v avstro-ogrski državi zavedni Jugoslavnimi, in ker so imeli namen, vse stranke naše države in vlado opozoriti na dosedanje zastopavanje jugoslovanskih narodov, Hrvatov in Slovencev. Pod pritiskom hrvatsko-slovenske obstrukcije v državnem zboru je moral čuvaj na Hrvatsko nazaj. A tudi stranke v državi in vlada so uvidele, da se morajo tudi na jug ozirati, ako hočejo imeti v državnem zboru redno delovanje. Ko so se naši poslanci uverili, da so svoj namen dosegli, so opustili obstrukcijo ter tako omogočili, da se je mogel sprejeti 6mesečni proračun za leto 1913. Namena, da bi razbili državni zbor in povzročili nove volitve, pa takrat itak niso imeli, kakor so se že bali liberalci in socialni demokratje. Pri proračunu sta govorila dr. Korošec in Gostinčar.

Kakor vedno, so se kot najbolj trapasti politiki izkazali med to obstrukcijo zopet naši liberalci. Ti so si izmislili, da radi tega obstruirajo slovenski poslanci, ker hočejo dobiti za ljubljanske posojilnice od vlade nekaj denarja. Toda naše ljubljanske posojilnice imajo denarja v izobilju, vrhu tega pa bi morala sestajati vlada, ki bi darovala denarnim zavodom, kateri izborni stojijo, iz samih slovenskih liberalcev, da bi bila tako neumna. Toda nekaj drugega so dosegli naši poslanci še tudi s svojo obstrukcijo. Vlada in stranke so se izrekle pripravne, da se v novem letu ustanovi osrednja blagajna za vse avstrijske zadruge, ki bo posredovala za posamezne zadruge, da dobijo denar, ako ga bodo rabile, po nizki obrestni meri in da ne bo treba vsakokrat, ako nastane kaka tesnoba na denarnem trgu, zviševati za posojila obresti tako visoko kot dosedaj. Da je to velikanskega pomena za kmečke in tudi za obrtniški kredit, tega seveda naši liberalci ne razumejo, ker so preomejeni. Pustimo jim torej, naj še naprej zmerjajo čez obstrukcijo in naše poslance.

V državnih zbornici se je sprejel zakon za povišanje uradniških plač. Vse stranke so glasovale za ta zakon, le naša stranka ne, zvesta navodilom naših pristašev. Slovenski poslanci, dr. Korošec, Demšar in Gostinčar so razložili zbornici v večkratnih govorih stališče slovenskih volilcev. Nadalje se je sprejel nov družben zakon, ki daje društvom večjo prostost, in zakon, ki daje olajšave za klanje živine v sili. O zadnjih dveh zakonih bomo poročali natančneje. Zaradi pravoslavskih praznikov ima sedaj zbornica počitnice do 16. januarja, ko začnejo delovati odseki, oziroma do 27. januarja, ko bo imela zbornica zopet sejo.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

5. nedelja: Telesfor, p. mučenec, Simeon Stolpnik.
6. ponedeljek: Sv. Trije Kralji; Razglasenje Gospodovo.
7. torek: Valentin, škot; Lucijan, mučenec.
8. sredo: Severin, opat; Bog ljub, mučenec.
9. četrtek: Juljan in Bazilisa.
10. petek: Pavel I., papež; Azato, papež.
11. sobota: Higin, papež in muč; Božidar, opat.

Iz učiteljske službe. Na dvorazrednici pri Sv. Jederti nad Laškimi (drugi plačalni razred) je odšli mesto stalnega učitelja, na petrazrednici okolica Laški trg (prvi plačalni razred) pa mesto stalnega, eventualno tudi provizoričnega učitelja: prošnje do dne 15. jan.

Iz finančne službe. Imenovani so: finančni koncipist dr. Oton Brantner za finančnega komisarja, davčni pristavi Henrik Kampl, Rudolf Ramšak, Ernest Wanke, Karol Pötscher, Norbert Klaus, Jos. Hortig, Ljudevik Messner, Anton Uršič, Ed. Majcen, Jožef Winter in Janez Färber za davčne oficijale; praktikanta Gustav baron Grutschreiber in Ad. Pristolič sta imenovana davčnim pristavom.

Iz politične službe. Okrajni komisar A. baron Ramberg je imenovan za namestniškega tajnika za Štajersko.

Iz pošte. Za poštne nadoficijale sta imenovana oficijala Franc Natek in Artur Charvat v Celju;

za oficijale pa asistenti Milan Zemljčič v Lipnici, Jos. Blazine v Brucku in Karol Dobršek v Zidanem mostu.

* **Cesarjevi božični prazniki.** Božične praznike je preživel naš cesar v Senbrunu v ožjem rodbinskem krogu. Že v soloto so prispeli v Senbrun nadvojvoda Franc Salvator s soprogo in otroci.

* **Škof Flapp umrl.** V Poreču v Istri je dne 27. decembra ponoči umrl nagle smrti poreški škof dr. Ivan Krstnik Flapp. Zadel ga je kap. Zjutraj so ga našli mrtvega.

* **Štajerski deželni zbor.** „Slovenca“ se poroča z Dunaja: Radi omogočenja zasedanja štajerskega deželnega zbora je posredovalo štajersko veleposestvo. Ker so se pa med Slovenci in štajerskim deželnim odborom radi gotovih dogodkov v deželnem zboru pojavila nova nasprotstva, je veleposestvo odložilo posredovalno vlogo. Posredovanje je prevzel štajerski cesarski namestnik. Cesarski namestnik je o tem poročal ministrskemu predsedniku in dobil od vlade navodilo, naj to svojo vlogo dalje zasleduje.

* **Novi dunajski župan.** Za župana kršćanskega Dunaju je bil dne 23. decembra pr. l. izvoljen bivši minister dr. Weißkirchner. Od 155 oddanih glasov jih je dobil 126.

* **Sodba pravičnega Nemca.** Nemški pisatelj Oton Harnack piše: „Največja napaka, ki jo je mogla Avstrija narediti pri Jugoslavnih, postaja žal eno leto sem žalostna navada, in ta je: pravno in politično zatiranje lastnih jugoslovanskih državljanov v korist nenasitnim Madjarom. Ako hoče Avstrija svojo zgodovinsko zemljepisno nalogo na Balkanu mirno izvršiti, je prvi pogoj, da zopet napravi mir z Jugoslavnimi v njenih lastnih mejah.“

* **Jabol, lajder!** Znani dopisnik „Sloge“ ima svoje vinske dobe, v katerih mu pošast alkohol precej hudo zrahlja vezi njegovih možganov. Zadnja taka doba je posebno dolgotrajna, ker ga neprenehoma drži od večerje delegatov v Budimpešti meseca novembra. Od te večerje sta udarili na njegovo uho samo dve besedi: jabol in lajder, druge je v svoji vinenosti preslišal. In sedaj klafi in kriči okoli sebe: „jabol in lajder“, in v svoji alkoholični zamaknjenosti, boljše zaručnosti, noče nič drugega slišati in priznati kakor samo: jabol in lajder. Tudi mi pravimo: jabol, tak se godi, komur vince diši; in pomilovalno dostavimo: lajder.

* **Liberalno gospodarstvo pri nas in drugod.** Da liberalci niso rojeni kot posebno skrbni in dobri gospodarji, je pri nas na Slovenskem že predobro znano. V „spominu“ je marsikateremu polom liberalne Glavne posojilnice, Agro-Merkurja itd. V ljubljanskem občinskem gospodarstvu, kjer imajo glavno besedo liberalci in kjer županuje glavlar slovenskih liberalcev, izkazuje občinsko gospodarstvo žalostno lice. Velik primanjkljaj mestne občine je za leto 1912 neizogiben. Saj ne more biti drugače! Liberalci ni bil še nikdar dober gospodar. — Enako kot slovenski, gospodarijo liberalci na Portugalskem. Gospodarstvo sedanje liberalne klike je videti iz številke portugalskega izseljevanja. Do leta 1910 pred vstajo se je izselilo s Portugalskega na leto približno 40.000 ljudi v tujino. Ali takoj prvo leto liberalne vlade je ostavilo domača ila 58.000 Portugalcev ter hitelo preko široke morske ceste v neznano tujino. Izseljevanje pa venomer narašča, zakaj v prvi polovici lanskega leta je doseglo število izseljencev 80.000. Svobodna domovina, pa vse beži iz nje.

* **Koroški Slovenec o „Štajercu“.** Zvesti prijatelj našega lista nam piše s Koroškega: Ravno tako, kakor pri vas na Štajerskem, dela pri nas na Koroškem prepri in zmešnjavo ptujski list „Štajerc“, imenovan pri nas „giltna Krota“. List je že tudi na Koroškem razširjen in je vsiljiv kakor tisti hudobni pes, ki ga pri enem kraju spodiš, pa pri drugem že zopet nazaj priteče. Tak list torej v resnici zasluži, da ga vržeš v kraj, katerega „Štajerc“ sam večkrat imenuje. Torej slovensko ljudstvo na Štajerskem in Koroškem, proč s takimi listi, kakor je „Štajerc“, in na delo za dobre in poštene liste, kakor je „Slovenski Gospodar“, kateri se mi med vsemi najbolj dopade. — Na Žihpoljah je bil na božičen večer hud pretep, tako, da so morali enega prepeljati v bolnišnico. To so torej ljudje, ki pijejo vodo iz „Štajerdevega“ vrelca.

* **Soc. demokratje -- prijatelji delavcev?** Ka. ko socialistični voditelji v resnici ljubijo delavstvo, so pokazali nedavno na Nemškem. Iz svoje stranke so izključili rdeči voditelji 7 sodrugov zato, ker niso hoteli svoje plače, ki so je zaslužili dne 1. majnika, izročiti njihovim blagajni. Radi tega silnega „zločina“ ne smejo več pripadati ti sodruzi rdeči stranki. Ta dokaz naj zadostuje, da delavstvo izprevidi, da se ne gre rdečkarjem za prav nič drugega, nego za polno blagajno. Odtod tudi dejstvo, da se na vsled rdečih shodih vedno napravi „ofer“, ki dobro nese voditeljem.

* **10.000--13.000.** Krepak korak naprej je napravil „Slovenski Gospodar“ leta 1912. Odkar izhaja — celih 46 let — še ni nobeno leto pridobil toliko novih naročnikov kot minulo leto. Četudi so nemškutarji, liberalci in socialni demokratje kot sovražniki vsega, kar je slovensko in katoliško, rohnili proti našemu listu, vendar stoji danes „Slovenski Gospodar“ kot zmagovalec nad svojimi sovražniki. Število njegovih novih naročnikov se je tekom enega leta pomnožilo za nad 3.000. Komu se imamo zahvaliti za tako lep napredek? Vrtilim našim kmečkim somišljenikom, vneti naši mladini! Imamo več posameznih prijateljev, ki so nam pridobili do 50 in še več naročnikov. „Slovenski Gospodar“ je ponosen na svoje agitatorje in jim izreka tem potom iskreno zahvalo za ves trud in napor. V novem letu pa le zopet nevzdržno naprej!

Mi nimamo trgovcev, ki bi po stotinah metali naš list med ljudstvo, kot to delajo nemškutarski trgovci pri agitaciji za „Stajerca“, nimamo učiteljev, ki bi vsiljevali „Slovenskega Gospodarja“, kot vsiljujejo liberalni učitelji „Narodni List“, ne, mi imamo med našim vrhim ljudstvom samim agitatorje, ki neustrahovano širijo svoje, stanovsko in krščansko-narodno glasilo. „Slovenski Gospodar“ pa se priporoča tudi sam. Od leta 1868, ko je začel izhajati, pa do danes, še ni krenil s pota, katerega si je začrtal. Zvest je ostal katoliškim načelom, zvest branitelj narodnih pravic, zvest slov. ljudstvu, ki ga spoštuje in ceni posebno s tem, da si ga leto za letom v večjem številu naroča in čita. Uredništvo obljublja, da bo vodilo list po dosežani poti v izobrazbo in prospel slovenskega ljudstva. Naš skupni cilj za leto 1913 pa naj bo: Pomnožimo naročnike „Slovenskemu Gospodarju“ od 13.000 — 15.000.

* **Pozor!** Naše čitatelje, posebno one, ki so dolžni plačevati osebno-dohodninski davek, opozarjamo na članek državnega in deželnega poslanca Piškega „O osebno-dohodninskem davku in o „priznalnicah“ za njegovo odmero“, ki ga je prinesel „Slovenski Gospodar“ v današnji in zadnjih dveh številkah. Shranite si te tri številke, ki vam bodo gotovo še prav prišle.

* **Pomenljive besede.** Francoski pisatelj Drumond je dejal pred kratkim: „Jasno je, da bi bili katoličani vsled vzvišene misli, ki jo predstavljajo, naravnost nepremagljivi, ko bi resnično krščansko čutili. Krščanskim pisateljem in časnikarjem bi lahko omogočili uspešno delo in jim dajali pogum. Predvsem naj premožni katoličani pomislijo, da svojega imetja ne bodo vzeli seboj v grob in da potrebuje dobro in plemenito delo krščanstva — podpore. Še-le tedaj, ko se bodo katoličani zavedali moči, ki jo ima danes časopisje, bodo tudi zmogale ideje krščanstva.“ Te besede veljajo v obili meri tudi za nas. Uspeh našega dela, bodisi političnega, izobraževalnega, verskega, gospodarskega in socialnega, je odvisen od tega, ali imamo močno časopisje, ki naj širi naše nazore in jim pomaga do zmage. Vsakdo naj se zaveča, da je njegova krščanska, pa tudi narodna dolžnost, naročati in čitati slovensko katoliško časopisje. Zato naj vsakdo širi z vso vneto tudi našega „Slov. Gospodarja“. Čim več naročnikov bo, tem boljši in večji bo list!

* **Ob dolgih zimskih večerih.** Zima je. Večeri so dolgi. Zvečer se zbirajo delavske rodbine okoli svetilke. Ali more biti kaj lepšega, kot tak zimski večer v družinskem krogu? Žal, da so tudi taki, ki ne znajo rodbine ceniti in presejajo večere po gostilnah, in kar je še hušje, po žganjarnah. Med krščansko mislečim slovenskim ljudstvom hvala Bogu je pa še smisel za rodbinsko življenje zelo razširjena. Ko sedimo zvečer po trudapolnem dnevu v krogu rodbine, je čas, da skrbimo za izobrazbo svojega duha in da kaj čitamo. Kakor vedno zahteva telo hrane, jo zahteva tudi naša duša, katere ne smemo pustiti, da strada. Krščanski Slovenec, Slovenka, polagamo ti na srce: čitaj dobre spise in pred vsem čitaj „Slovenskega Gospodarja“, naj ti ne vzamejo poguma tisti sestavki, ki jih morebiti, ko jih boš prvič čital, ne boš tako razumel. Čitaj jih, dokler jih ne razumeš! Povabi pa k sebi tudi svoje sosede in prijatelje, pa jim razloži to in ono. Zimski čas naj bo čas izobrazbe za naše ljudstvo!

* **Slovenski protialkoholni kongres** (shod). V nedeljo, dne 29. in ponedeljek 30. decembra, se je vršil v Ljubljani III. slovenski protialkoholni kongres. Unionova dvorana je bila polna zborovalcev. Shoda so se udeležili mnogi odlični možje, med njimi ljubljanski knezoškof dr. Jeglič, deželni glavar dr. Šusteršič, več poslancev, posebno številno pa so bili zastopniki slovenski zdravniki, iz Stajerskega: dr. Schwab iz Celja, shod je otvoril urednik „Bogoljuba“ in „Zlate Dobe“, župnik Kalan. Po pozdravnih govorih so se vršila zanimiva predavanja. Iz Stajerskega sta predavala dr. Schwab in učiteljica Antonija Stupca. Želim, da se razširi treznostno gibanje po vsej naši slovenski domovini.

* **Cecilijansko društvo** za celo škofijo se obrača do vseh prijateljev in pospeševalcev dostojnega, po cerkvenih predpisih proizvajanegetja, da ga podpirajo v njenem, za poveljevanje službe božje vnetem stremeljenju z blagovoljnimi prispevki. Preteklo leto se ni obrnilo društvo na blage prijatelje, da bi ne postalo preveč nadležno, zato pa prosil, da bi se sedaj odzvali vsi velečastiti podporniki vsaj z malim prispevkom, če bi kateremu ne bilo možno poslati cele udnine (4 K); da se prihranijo pošiljalni stroški, priložilo je društvo vsaki prošnji tudi poštno položnico. Darovi se porabijo za organizatorske kurze itd.

* **Tržna poročila.** Iz Japonskega prihaja poročilo, da se cene rižu vzdigujejo. Pričakuje se, da se dvigne cena za 2—3 K pri 100 kg. Kot vzrok se navaja, da je bila riževa letina leta 1912 na Japonskem in Kitajskem zelo slaba. Leta 1911 se je pridelalo na Japonskem 71 milijonov meterskih stotov, leta 1912 pa samo 66 milijonov met. stotov riža. — Cena žitu stalno pada. Padanje cene sicer ni veliko, a vendar zelo upliva na razvoj žitne trgovine. Kakor poroča nek graški list, je avstrijska vojna uprava preklicala pri žitnih trgovcih veliko naročilo na oves, katero je sklenila pred nekaj tedni za zelo visoko ceno.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** Naš okrajni zastop bo, kakor se sliši, letos tudi povisal okrajne doklade. Torej zopet večji davek, ki nam ga nalozijo naši nemško-nacionalni „vzorni“ gospodarji. Kaj pa ima okraj od tega? Kje je izboljšanje cest, kje so nove okrajne ceste, kje

izboljšanje živinoreje po navodilu okrajnega zastopa, kje drugo gospodarsko delo? Kdo sedi v okrajnem zastopu? Sami nemški „purgarji“ in njih politični prijatelji. Slovenske kmečke občine in slovenski veleposelniki pa nimajo besede. To ni prav! Kdor plačuje okrajne doklade, naj bi imel tudi pravico govoriti pri gospodarstvu z okrajnim denarjem.

Slovenski dijaki iz Maribora, vabijo na predstavo, ki se vrši pod pokroviteljstvom precastitega gospoda profesorja dr. A. Medveda v nedeljo, dne 5. prosinca 1913 v hotelu „Avstrija“ v Slov. Bistrici. Predstavlja se „Zaklad.“ Ljudska igra v štirih dejanjih, in „V civilu.“ Burka v enem dejanju. Cene: sedeži I. vrste 2 K, sedeži II. vrste K 1.40, sedeži III. vrste 1 K, stojišče 30 vin. Začetek ob 4. uri popoldne. Kdor noče zamuditi par veselih ur, naj pride. Ker je namenjen prebitok Dijaški kuhinji v Mariboru, se preplačila hvaležno sprejemajo. Letos je Dijaška kuhinja v Mariboru posebno potrebna potrebore. Pridite v velikem številu, da opomorete učeči se mladini slovenski. Lani je dala dijaška predstava dobička 200 K. Zveze z vlaki so od vseh strani ugodne. — Prireditelji.

Maribor. Za dijaško kuhinjo v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: dr. Urban Lemež 10 K, Marzidovšek Rado, c. kr. vojni kurat v pokoju, 10 K; Spindler Franc, kaplan, 6 K; dr. Janko Sernee, zdravnik v Celju, 20 K; K. Sernee, posestnica v Vojniku, 10 K; namesto venca na krsto rajnega gospoda šolskega svetnika Janeza Koprivnika, Steinmec Alojzij v Krčevini pri Mariboru, 4 K; Viher Simon, nadučitelj v Vuzenici, 5 K; okr. zastop Šmarje 60 K; dr. Rudolf, Konjice, 20 K; dr. Pavel Turner 10 K namesto venca na krsto gospoda šolskega svetnika Janeza Koprivnika; dr. Janez Klasinc v Gradcu 10 K; dr. Jerovšek 20 K; Mohorjani v Slivnici pri Mariboru 60 K. — Vsem dobrotnikom in dobrotnicam Bog plati! Srečno novo leto!

m **Gor. Sv. Kungota.** V nedeljo, dne 29. dec. 1912 zvečer je tukaj nepričakovano umrla nagle smrti viničarica Terezija Serjan. Zapušča moža in več otrok.

m **Sv. Marjeta ob Pesnici.** V novembru l. 1911 se je omožila Mimika Mulec z Jožefom Gamsler k Zg. Sv. Kungoti; nekaj tednov pozneje se je omožila Ana Mulec s Konrad Grahernikom istotam. Poleg tega sta obhajala oče in mati neveste 25letnico svoje poroke, pri kateri je imel č. g. župnik krasen nagovor. Opomnil je, kako naj mladi par varčno in skrbno gospodarji in s tem stariše razveseljuje. Opisal je pa tudi pretečeno življenje jubilarov. Zeleti je, da bi včakala še zlato poroko. Novembra leta 1912 pa se je omožila Genovefa Mulec s Francom Celcerjem v Ložanah. Vsem trem sestram, vsem trem parom, očetu in materi, želimo obilo požjega blagoslova.

m **Jarenina.** V letošnjem adventu je nemila smrt od nas vnovič zahtevala žrtve. Dne 8. decembra je umrl splošno priljubljeni čevljar in posestnik Matija Senekovec, čez teden dni pa je umrla dobra žena Apolonija rojena Pregl, ki je mnogo trpela na svoji boleznii; odrezali so ji nogo, vendar se ji zdravje ni več povrnilo. Svoje otroke je vse dobro vzgojila. Dne 12. decembra pa je preminul vučovski župan Janez Šantl. Vsem trem je mnogoštevilna množica izkazala pri pogrebu zaščno čast. Naj počivajo v miru!

m **Polička vas.** Naš očka bi zopet rad zlezl na županski stolec. Ker pa je pri svojem penzioniranju izgubil že ves ugled, baje iz teh želj ne bo bogve kaj. Da pa še vendar občani ne pozabijo, koga imajo v svoji sredi, si je modra glavica izmislila, da se morajo zabraniti pota, katera že nad 100 let obstojijo in katerih se poslužujejo naši občani že odkar pomnijo ljudje in še predno je bil naš očka na Poličkem. Pa glejte spaka, naenkrat napis: „Zur Zeit freiwillig gestatteter Weg“ in „Toučasno dovoljena pot“. Če pa naš očka misli, da bo to vleklo, se jako moti, ker ako se si občani drže njegovega mnenja, tedaj on niti 10 korakov od svoje hiše ne sme. Posebej pa bi mu svetovali, da odpravi divjačino, katera napravi vsako leto ogromno škodo v novo nasajenih vinogradih in bo res treba našim posestnikom stopiti najemniku lova bolj odločno na prste.

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Božična slavnost bralnega društva „Edinost“ se je na Stefanovo prav dobro obnesla. Dvorana je bila prenapolnjena. Ljubki sta bili božični deklamaciji. M. Androjnova je opisala balkanske dogodke in povzela nauke, ki nas jih učijo balkanski Slovani s svojim vernim domoljubjem, krepostnim življenjem. Zlasti slovenski mladenič in mladenka naj posnemata čednostno balkansko mladino! Igro „Mojstra Križnika božični večer“, ki ima dokaj poučnih prizorov, žalostnih in šaljivih, so mladeniči spretno uprizorili. Ugajala sta zasti Križnik in jud Levi. Cela društvena prireditel s prosto zabavo se je vršila v najlepšem redu in soglasju. Hvala vsem, ki ste prišli od blizu in daleč, hvala iskrena zlasti vsem, ki ste darovali razne mične in vabljeve dobitke!

m **Sv. Martin** pod Vurbergom. Tukajšnje Gospodarsko izobraževalno društvo je priredilo dne 26. decembra 1912 žaloigro: „Mlinar in njegova hči“, katera se je prav izvrstno obnesla. Mladenič Anton Majerič je v navdušenem govoru pozdravil vse navzoče. Vsi igralci so svoje vloge dobro rešili. Hvala jim! Mnogo truda in časa nas stane priprava na gledališko predstavo, toda požrtvovalnost in srčnost naših igralcev in igralke premaga vse z neko posebno lahkoto. Ob koncu igre se je mladenič Alojz Lorenčič zahvalil udeležencem: domačim faranom kakor tudi na-

šim sosedom od Vurberga in od Sv. Barbare, da so nas v tako velikem številu obiskali. Na Sv. Treh kraljev dan zopet na svidenje!

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Dne 26. decembra smo spremili k večnemu počitku Marijo Kaučič, hčerko Franceta Kaučiča v Ihovi. Pokojnico so spremila v velikem številu belo oblečena dekleta od doma v težavnem potu s pomočjo veterancev do cerkve. Gospod kaplan je imel na pokopališču lep nagrobni govor. — Svetila rajni večna luč!

m **Sv. Benedikt** v Slov. gor. Novo leto smo nastopili in boj za naš narodni obstanek nam tudi to leto ne bo manjkalo. Pa nič se ne ustrašimo; Le pogumno naprej, Bog in pravica sta z nami. Na severni meji naše fare, kjer mejimo takorekoč že na Nemce, stoji v Ščavniški dolini ščavniška šola. Že je stegala Súdmarka svoje kremplje po tej, dosežaj slovenski šoli, ki jo obiskujejo slovenski otroci benediške, petrovške in negovske fare, in le pozornosti narodnih naših obmejnih mož gre hvala, da so ob pravem času spoznali nevarnosti in neustrašeno zastopili pot pomembnemu delu tamkajšnjega Spende-ja, rodom iz nemške (?) Savinjske doline. Narodni možje, sami vrli pristaši Slovenske kmečke zveze, kakor Kraner F., Križan, Roškar, Weis in drugi so po hudem boju najprej vrgli posilnemški krajni šolski svet, ki je bil le mrtva mašina v rokah g. nadučitelja, izvolili načelnikom odločnega narodnjaka posestnika Roškarja iz petrovške fare, uvedli zopet slovensko molitev pred in po pouku in nastavili na šoli lastnega, zanesljivega kurjača. Súdmarki pa so kratko povedali, naj si išče svoje denarje pri tistih, ki so jo prosili za posojilo, ne da bi vprašali druge, ki imajo tudi pri šoli kaj govoriti. Treba le še odstraniti nemški napis: „Stainzer-Schule“ in ga nadomestiti s slovenskim. Seveda dela okrajno glavarstvo ljutomersko novemu slovenskemu krajnemu šolskemu svetu dosti sitnobe, toda vrli možje: Kramer, Weis, Roškar, Križan in drugi, nič se ne ustrašite, le pogumno naprej v boj do popolne zmage! Vi ste naši obmejni čuvaji, stojte na straži, ohranite nam Ščavniško dolino slovensko, kakor je bila od nekaj;

m **Jarenina.** Zbor Dekliške zveze se ne vrši, kakor se je zdajnji poročalo 22., ampak 12. januarja.

m **Sv. Martin** pod Vurbergom. Igra „Mlinar in njegova hči“ se bo na Kraljevo, 6. januarja 1913 po večernih zopet ponovila. Veselica se vrši ob v-akem vremenu.

m **Slov. Bistrica.** Na sv. Treh kraljev dan se vrši pri nas v hotelu „Avstrija“ zborovanje kat. političnega društva. Nastopi več govornikov. Radi bližajočih se volitev v okrajni zastop bo shod vele-azhen. Pr.dite vsi!

m **Sv. Jurij** v Slov. gor. Kmet. podružnica ima dne 12. januarja 1913, t. j. v nedeljo po razi maši v gostilni g. Fr. Krajca svoj občni zbor. Po govoru g. predsednika in običajnem dnevem redu, bo pobiranje udnine za leto 1913 in tudi sprejem novih udov, kakor tudi naročitev različnih semen.

Ptujski okraj.

p **Vurberg.** Tukaj je nek vrli naš pristaš na nekem križpotju prilepil na drevo agitacijski plakat za „Slovenskega Gospodarja“. Stajercijanec pa je ta plakat hitro raztrgal ter ponoči na isto mesto prilepil „Stajerca“. Znamenje, da „Stajercjevi“ pristaši spajajo v družbo ponočnjakov. Kakoršen list, takšni so njega pristaši. Vkljub temu si pridobiva pri nas „Sl. Gospodar“ od dne do dne več naročnikov.

p **Sv. Barbara** v Halozah. Po dolgi in mučni boleznii dne 19. decembra pr. l. previden s svetimi zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspal priden in skrben gospodar Jožef Milošič v Slatini. Kako je bil rajni priljubljen, je pokazal njegov obilen pogreb, ki se je izvršil ob navzočnosti domačih gospodov duhovnikov. Č. g. župnik je imel pri odprtem grobu ganljiv govor. Nato so pa pevci zapeli pod vodstvom gospoda organista in gospoda kaplana prekrasno žalostinko, Pokojniku svetila večna luč!

p **Središče.** Preteklo nedeljo je začela poslovati naša novoustanovljena Kmečka hranilnica in posojilnica in je že prvi uradni dan pokazal, da je zanimanje za kmečki zavod zelo veliko. Hranilnica uraduje vsako nedeljo od 8. ure zjutraj naprej v hiši preč. g. župnika Dogša. Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar in se obrestujejo po 5%, posojila se dajejo le posestnikom v župnijah Središče in Sv. Miklavž po 6%; delež, katerega mora plačati vsakdo, ki želi postati član ali pa dobili posojilo, znaša 10 K. Vsa nadaljna posojila se dobe ob uradnih dnevih. Ker so km. posojilnice tudi v neugodnih časih obrestno mero za posojila pustile neizpremenjeno in ker niso odpovedovale posojil, kar je storilo mnogo drugih posojilnic, se bo vsak zaveden kmet posluževal v vseh slučajih kmečkih posojilnic. Kmečki denar v kmečko posojilnico! Kdor rabi pomoč, naj išče isto v lastnem zavodu!

p **Sv. Bolfenk** pri Središču. Zdravi in veseli smo obhajali božične praznike. Lepo število se nas je zbralo pri polnočnici. Tukaj se je zopet pokazalo, da so liberalci najhujši razgrajachi. Dva mlekozobna fantalina in obnem velika liberalna divjaka, sta počenjala v cerkvi take neumnosti, da jih ne moremo popisati. Eden izmed teh je član središkega Sokola, — Stariši, to vam je zopet dokaz, kakšna je mladina, ki zahaja v liberalne družbe. Zato pa že v začetku novega leta 1913 sklenimo: Proč z liberalizmom, proč s slabimi časniki!

p **Slatina.** Gospoda Šegula vprašamo, koliko lastnih hranilnih vlog ima njegova, v graški Zvezi se nahajajoča posojilnica in koliko si je izposodila (po Šegulovem „napumpala“) v Gradcu. Pove naj, koliko sestic posojilnice pri Sv. Rokū, katere so pri nemški Zvezi v Gradcu, ima lasten denar. Povevmo mu, da je mnogo teh nemških posojilnic, ki so 4krat toliko in še več Zvezi dolžne, kakor znašajo njihove vloge. Če

hoče g. Šegula toliko hvaljene nemške posojilnici spravi v pravi tir, ima še mnogo dela in mu ne bo preostalo časa za resnične spise o slovenskem zadrugištvu. Žalostno je, da slogaši uporabljajo vsako lažnivo vest nemških listov proti rodnim bratom in slovenskim organizacijam.

p Vurberg. Gospodarsko bralno in izobraževalno društvo na Vurbergu naznanja, da ima dne 6. januarja na praznik sv. Treh kraljev po litanijah v društveni sobi svoj letni občni zbor. Na vspredu so razni govori in volitev novega odbora. K obliki udeležbi vabi odbor.

p Sv. Marko niže Ptuja. V nedeljo, dne 12. januarja po večernicah se vrši občni zbor Bralnega društva pri Sv. Marku.

p Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na praznik sv. Treh kraljev, dne 6. prosinca po večernicah priredi bralno društvo gledališko predstavo. Vprizorili bodo mladeniči veseloigro v dveh dejanjih „Dr. Vseznal in njegov sluga Stipko Tiček“ in mladnsko igro s petjem v treh dejanjih „Deklica s tumburico“. Vmes bo petje narodnih in božičnih pesmi in deklaracija pred razsvetljenim božičnim drevesom. Vsopnina je za sedeže 60 vin, za stojišča 30 vin. Vsi domačini in sosedje se najzujdeje vabite k obilni udeležbi!

p Središče. Članicam tukajšnje Dekliške zveze se tem potom naznani, da se vrši na praznik sv. Treh kraljev po večernicah redni mesečni shod v društvenih prostorih. Pridite vse.

p Sv. Florjan ob Boču vas vabi na zanimivo Slomškovo veselico, katero priredi tukajšnje bralno društvo dne 6. januarja po večernicah. Po slavnostnem govoru se bo in sicer v šoli predstavljala od vrlih florjanskih mladeničev čez vse šaljiva igra „Repoštev“; med posameznimi prizori pejo domači pevci. Po predstavi pa bo veselica s petjem, dražbo itl. v gostilni Mihaela Vizovišek. Za vstopnino se bomo že tukaj „zglihali“, le pridite, da nas bo do ti.

Ljutomerski okraj.

I Stara-nova vas. Novoizvoljeni občinski odbor je izvolil dne 22. decembra pr. l. enoglasno za predstojnika uglednega moža, nekdanjega predsednika Bralnega društva, in večletnega naročnika „Slovenskega Gospodarja“, Jakoba Stuheca, za svetovaleca Antona Magdiča in Franca Laha. Čestitamo!

I Sv. Jurij ob Ščavnici. Pretekli četrtek je umrl v Dragotincih splošno priljubljen in spoštovani knez Anton Sinko, brat vlč. g. Jožeta Sinka, duh. svetnika in župnika pri Sv. Lovrencu v Slov. gor., ter oče č. g. Franca Sinka, kaplana v Šmarju pri Jelšah, katera sta se oba udeležila velikanskega pogreba in govorila poslovljne in hvaležne ter tolažilne besede ob grobu. Rajni je bil vzor značajnega katoliškega moža in očeta. Vseposvođ — bil je vsestransko delaven — je neustrašeno zastopal katoliško stranko. Čudovito je bil udan in spoštoval duhovnike. „Sl. Gospodar“ prihaja že od svojega začetka vedno v Sinkovo hišo, kakor tudi drugi dobri listi ter knjige. Ne pozabnega ranjkega priporočamo sorodnikom, prijateljem in znancem v blag spomin in molitev.

I Ščavnica. Veliki Nemeč naučitelj Spende trdi, da je božji glas in enoglasna ljudska volja, naj bo tam popolna nemška šola. Kaka je ta enoglasna ljudska volja in celo božji glas, spoznamo, če upoštevamo prečudne umetnosti nekoga, ki jih je kaj dobro izvajal pri Sv. Miklavžu, zdaj bi bil pa še tu rad vzrok neizmerne nesreče. Če kaj nevednežev res hoče imeti nenarodno šolo in nenaraven pouk, jih je treba poučiti in za dobro vzgojiti, ne pa hujskati in napeljevati ter še celo c. kr. politično oblast klicati na pomoč. Če se Spende hvali, da neki vojak bridko obžaluje, ker ne zna nemški, prvič ne moremo biti prepričani, da je to res; drugič naučitelj sam sebe bije po zobeh, ker je dotični fant itak hodil v njegovo pomenčevalno šolo. Kaj pomagajo serguti, če fant pride iz pomenčevalnice in nič nemški ne zna. Kaj pa zna? Može, če se niste udarjeni s slepoto, spreglejte! Saj pa še niste vsi štajercijanstvu in krivemu preroštvu prodane duše.

I Mursko polje. Račovedni smo, kako se počuti na Meleh neka velika hiša, kadar jo iz rodbinskih ozirih poseti neki ugledni gospod in sedi za mizo, dočim nad njim za tablo sv. Jurija kraljuje list, ki ne prenehoma blati in obrekuje njegovo stran. Vrli svak je pred leti že izpregledal svojo zmoto, jo za nekaj časa popravil, potem se pa zopet dal prekaniti in zapisati krivemu preroku. Za zdaj pika.

I Ljutomer Slov. pevsko društvo v Ljutomeru ima 4. januarja v uri zvečer svoj redni občni zbor o poslovnem letu 1912 v pevski sobi.

I Bralno društvo v Negovi ima v nedeljo, dne 12. jan. popoldne svoj redni občni zbor. Udje se uljudno vabijo k obilni udeležbi.

Slovenjgraški okraj.

s Slov. Gradec. Umrila je gospa Helena Viderman, stara mati mestnega župana, ki je bila radi svoje globoke pobožnosti zlasti v duhovskih krogih dobro znana, v 93. letu življenja.

s Smartno pri Velenju. Naša prireditev na Štefanovo se je obnesla v našo zadovoljnost. Odzvali so se našemu povabilu domači župljani v obilnem številu ter napolnili našo prostorno dvorano na ¼ prostora. Posebno hvalo smo dolžni nekaterim vrlim tržanom iz Velenja, ker so s svojim obiskom pokazali, da so prijatelji našega društva ter se strinjajo z delovanjem naših na krščanski podlagi stoječih izobraževalnih društev. Tudi nekaj fantov in deklet iz sosednje škalske župnije je prihitelo v naš lep društveni dom ter pokazalo s tem svojo sosedsko prijaznost. Igrokaz „Božja Dekla“, ki tako živo popisuje trpljenje in bridkosti žene pijančeve, je tako glade vsebine kakor glade spretnega nastopa naših deklet vzbujal pri gledalcih splošno pozornost in priznanje. Po dovršeni igri je povzel besedo domači g. Kaplan ter govoril o namenu naših društvenih prireditev. Po tem govoru pa je sledilo še obdarovanje revnih šolskih otrok, ki so z velikim veseljem sprejeli svoje darove in s hvaležnimi čuti odšli na svoje domove. Tako je naša prireditev udeležence vsestransko zadovoljila.

s Škale. Tukaj je zmagala pri občinskih volitvah v vseh treh razredih naša stranka. Slava zavednim volilecem!

s Škale. V nedeljo, dne 5. januarja 1913 po večernicah se bodo pri nas sešli zastopniki vseh posojilnic v okrajih Šoštanj in Slovenji Gradec k svojemu letnemu posvetovanju. Vabljeni so vsi, ki se zanimajo za gospodarski napredek kmečkega stanu. Razun razgovora o delovanju posojilnic se bo vršilo predavanje: „Gospodarske organizacije in posledice vojske“. Želeti je, da se domačini v prav obilnem številu udeležijo zborovanja.

s Škale. Županom občine škalske je izvoljen tukajšnji veleposestnik g. Anton Jan. — Gospa Julijana Rotner, mati škalskega dekana, obhajala je na praznik sv. Stefana svoj 80letni rojstni dan. Čestitamo!

s Marenberg. Naša prireditev na božični večer se je dobro obnesla. Soba v mežnariji je bila vsa polna gledalcev. Igri, posebno ona: „Jezuščku v jaslicah“ ter petje je ljudem zelo ugajalo. Obiskal nas je tudi neki Ribničan ter deklamiral mično pesem.

s Škale V nedeljo, dne 5. januarja 1913 po večernicah se vrši v lopi župnišča okrajni zadrugiški shod za okraj Šoštanj in Slovenjgradec. Govorili bodo nadrevizor Vladimir Pušenjak iz Maribora in razni zastopniki posojilnic. Shod se začne po večernicah. Vsi, kateri imate bodisi kot člani, bodisi kot vlagatelji kako zvezo s posojilnicami pridite na shod.

s Šoštanj. V nedeljo, 5. januarja vse od blizu in daleč na plansko veselico v Šoštanj.

s Marenberg. Igra „Pri gospodi“ in „Jezuščku v jaslicah“ se bo na dan sv. Treh kraljev ob pol 3. uri popoldne „Pri stari pošti“.

Konjiški okraj.

I Konjice. Skrajna ogorčenost vlada med našim vernim prebivalstvom, kako se drzno žalijo njega najnežnejša čustva, in to celo v okrilju državne uprave. Ob državni cesti se namreč postavljajo drogi in razpenjajo žice za telefon. Tu se dela v nedeljo kakor ob delavnici, delo pa nadzorujejo uslužbeneci v uniformi in s cesarskim orlom. Ali je to dovoljeno? Opozorjamo merodajne činitele na to žalostno dejstvo.

Konjice. Nekateri naši nemški tržani so o zunanji politiki, o balkanskih razmerah, o Turčiji itd. skrajno slabo poučeni. Kmetje, kojih politično obzorje je brezprimerno širše in jasnejše, imajo prijetno zabavo, če naletijo na takega „turkofilskega patriota“ in izvabijo iz njegovega šarastega političnega zakla, da nad vse smešne „larifari“. Takih bedastov najhujšemu sovražniku ne privoščimo, zato jim svetujemo, naj bodo pri politikovanju malo bolj premišljeni, da se ne bodo le preveč osmešili. Mi se že poznamo, ali izven našega kota se s takimi nesmiselnimi izrodkami nikar ne prikažejo!

K Konjiška okolica. Torej po dolgem odlašanju je trgovec Kupnik potrjen za načelnika okrajnega zastopa v Konjicah. Pa glejte spaka, tisti, ki so ga izvolili, sedaj naenkrat niso zadovoljni z njim; pravijo, da se ne bodo udeleževali sej ter ga tako prisilili, da odstopi, in se razpišejo nove volitve. Predno to početje nekoliko osvetlimo, si izrecno prepovemo kako očitane, češ, za Kupnika so. Mi nismo za Kupnika, saj ga tudi volili nismo, ampak mi smo za stvarno in mirno delo v okrajnem zastopu, kjer čaka veliko nujnih zadev, ki jih je treba rešiti in urediti, n. pr. cesta v Oplotnico, preložitev državne ceste v Slovensko Bistrico, cesta na Pohorje k Sv. Kunigundi ali še dalje, železnica Konjice—Poljčane itd., same važne stvari za celi okraj in vse davkoplačevalce, med katerimi mi slovenski kmetje nismo zadnji. Kaj nas briga Kupnik, ali Lederer, ali Kovač, to so osebe, še manj nas briga njih „špispurgarski“ preprij med „akademiki“ in obrtniki, ali če hodijo v „akademično“ gostilno k dvoji Verbnik ali vdovi Ajtji, ali pa k Sutterju in Filipiču. Nas, pa tudi vsakega odbornika okrajnega zastopa, mora predvsem skrbeti le skupen blagor in napredek celega okraja. Ker smo Slovenci v okrajnem zastopu v manjšini, ne smemo s kakim, ne dobro premišljenim korakom pomagati ne eni ne drugi konjiški trški stranki, ampak gledati, skrbeti in delati za blagor slovenskih kmečkih koristi v okraju, za kar smo izvoljeni. Toliko za sedaj, a stvar bomo zasledovali in jo mirno in stvarno presojali.

Celjski okraj.

c Celje. Na praznik Sv. Treh kraljev, to je 6. prosinca, se vrši pri „Belem volu“ ustanovni shod nove skupine Jugoslovanske strokovne zveze. Delavci iz vseh tovarn, rokodelci, obrtniki in posli, vsi ta dan k „Belemu volu“ na shod! Nobeđen naj ne izostane! Poročat pride odposlanec Jugoslovanske strokovne zveze, g. Vekoslav Zajc. Začetek točno ob 10. uri popoldne.

c Celje. V sled posređevanja državnega poslanca dr. Korošca, so dobili po uimih poškodovani posestniki vranskega in celjskega okraja približno 50 tisoč kron državne podpore. Železniško ministrstvo je istemu poslancu, kakor nam poroča, tudi naznanilo, da je zgradba železnice Polzela—Motnik sedaj popolnoma zasigurana in se tozadevni predlog že prihodnje mesece predloži žbornici za razpravo in sklepanje.

c Celje. Stibler pa — Stibler. Ker je menda večina liberalnih posojilnic vsled suše v blagajnah ustavila svoje delo, ima Stibler mnogo zlatega časa, katerega je posvetil politiki. V zadnjem „Narodnem Listu“ je vzel na piko naše državne poslance. Njegov članek prica, da — milo rečeno! — mož ne razume dogodkov v državnem zboru in da črpa vso svojo politično modrost iz „Slovenskega Naroda“ in „Narodnega Lista“. Zanimivo je, da zabavlja zoper central-

no blagajno, v „Zadrugi“ pa isto odločno zahteva. Ker so se mu baje ježili lasje, ko je dobil uradno revizijsko poročilo Zadrugne Zveze v Ljubljani v roke, mu lahko povemo, da bi se mu še-le ježili lasje, če bi nam njegovi prijatelji dali poročilo celjske Zveze na razpolago. Mislim, da se razumemo! Zabavljanje zoper našo gospodarsko organizacijo si naj prihrani tako dolgo, dokler ne bo konec konkurza Glavne, ne bo bo uredil liberalne posojilnice v Šoštanju, v Brežicah, v Poljčanah itd. in preštudiral bilanc naših kranjskih in štajerskih zadrug, katere so mu tako na potu. S samim zabavljanjem, in sicer zelo neokusnim, ni liberalnim posojilnicam pomagano! Denar jim dajte, g. Stibler!

c Sv. Jurij ob j. žel. Liberalci v okoliški občini niso vedeli, kako bi prišli z ljudmi sedaj pred volitvami v dotiko. Po dolgem času so jo le pogruntali. Nekdo jim je sestavil kaj duhovite ugovore ali proteste o zadevah, ki spadajo izključno v področje cerkvenega predstojništva, odnosno krajnega šolskega sveta na Proseniškem in ki so čisto v redu. In sedaj vam pobirajo na te pole podpise pri svojih vernih pristaših (naših si ne upajo nadlegovati) in pripovedujejo strmečim poslušalcem o hudih bremenih, ki jih klerikalci po nepotrebnem nalagajo. Njihov namen je sedaj ob volitvah dovolj prozoren; kmetu se hočejo predstaviti kot varuhi njegovih koristi, pa pustimo jim to veselje, smo že videli in še bomo, če jim bodo podpisi pomogli na zeleno vejo!

c Sv. Jurij ob južni železnici. Umril je v Podgrađu pri Sv. Juriju ob južni železnici ravnokar oženjeni, še-le 28 let stari posestnik Franc Samec. Pokojni je bil splošno priljubljen. Pogreb je bil v sredo, dne 25. decembra.

c Dramlje. Ljubi mir bi pristaši Kmečke zveze za Božič in vedno prav radi imeli z vsemi farani tudi z Jarnovičem. Z njim pa ni mogoče. Sodite, kaj sedaj dela. Prve dni decembra bi moral novi občinski odbor začeti službo. Prišel je Božič, a Jarnovič še ni izdelal imenikov. Od ene strani nas on zaklinja, da ne sme biti med nami nič več strankarstva, od druge strani pa je pred adventom on s Kopinškom in Solincem stopil v novi odbor Narodne stranke, da bo pri nas strankarstvo še naprej bujno cvetelo. V „Slov. Gospodarju“ očitanih 7 pogreškov ne popravlja Jarnovič, in sicer nobenega ne, pa tudi ne dokaže svoje trditve, da je dopisnik z očitanjem hinavsko lagal. Za odbornike on vriva večino liberalcev, tudi takega, ki ne zna brati ne pisati; le duhovnik mu je premalo študiran. Najsposobnejši bi bil seveda zopet on sam za odbornika in tajnika. Pa ne bo več tako.

c Vransko. Pri nas so cele božične praznike žalostno peli zvonovi. Na Božič smo pokopali blago krščansko posestnico gostilne „Na pošti“, gospo Terezijo Lukovnak. Bila je še ena izmed dobrih kršč. gospodinj; naj počiva v miru! — Na Štefanovo je umrl 17letni Jakob Brinovec, ki je dokončal letos trg. šolo v Ljubljani; vzela ga je neizprosna jetika. Ta dan je umrla tudi na jetiki v Ljubljani pri svojem očetu g. dr. Traunerju, višjem deželnem sodnem svetniku, gospa Milka Šerko, soproga tukajšnjega zdravnikar.

c Mozirje. Kakor da se pere zamorec, a z milom maže ga norec: a „Eksemplare“ tega zamorca, veselijo našega norca — Tukaj po Mozirju strašilo, krožilo je besedilo; — Äpfelagent postal bo študent. Osmelimo si staviti na slavno županstvo eno vprašanje: Kaj pa naš redar, li res dobi 2mesečni „Vorschuß“!? Resnica in pravica, če ne! Mera je polna.

c Sv. Rupert nad Laškim. Vseposvođi se sliši, da je bila leta 1912 šolska mladina obdarovana z darovi. Tudi pri nas smo imeli „Miklavževo slavnost“, pri kateri je večina ubogih otrok dobila obleko. Seveda za vso to dobroto se ima zahvaliti mladina dobrotnikom, pred vsem č. g. župniku, kateri so največ darovali. V imenu mladine najiskrenejša zahvala! Bog plati! Katoliško izobraževalno društvo pa nam je priredilo na Štefanovo prav krasno igro: „Na betlehemskih poljanah“, katero so igralci, posebno vodja igralcev, prav dobro pogodili; gledalci so bili zelo zadovoljni. Prosimo torej naše igralce in vodjo igralcev, naj nam uprizorijo v kratkem še kako lepo igro.

Trbovlje. Pretečeno nedeljo je imela skupina Jugoslovanske strokovne zveze predavanje o slabih stanovanjih. Govoril je govornik iz Ljubljane. Žal, da se njegovo predavanje pri nas ne more uresničiti, ker ako si človek nekoliko ogleda privatna stanovanja, potem je osupnjen. Živ krst bi ne mislil, da stanujejo v takih luknjah ljudje, a povrh še mora plačevati šest do osem kron, pa mora biti še zadovoljen, da ima tako stanovanje. Ni lahko v kakem mestu za stanovanja tako slabo preskrbljeno, kakor ravno v Trbovljah.

Trbovlje. V nedeljo, dne 22. decembra, so se stekli na domu v kasarni rudarji med seboj. Križnik Rudolf in Bregar Franc ležita v rudniški bolnišnici in prvi najbrž ne bo okreval, več je pa še tudi lahko ranjenih. Pred leti je bila navada, da so bili pretepači odslovljeni od dela, dandanes se pa nam zdi, da so ravno pretepači najbolj veljavni v Trbovljah. Se ni dolgo, da je prišel neki rudar iz zapora, ki je obsedel štiri mesece, pa je bil takoj prav slovesno sprejet v delo. Seveda, to se dogaja samo v Trbovljah.

Prošnja za novo bolnišnico v Savinjski dolini. Provincialat usmiljenih bratov v Gradcu se je meseca decembra 1912 obrnil s pismeno prošnjo na slavne okrajne zastope, občinske urade in denarne zavode po Spodnjem Štajerskem v svrhu podpore za nameravano bolnišnico. Danes se z isto prošnjo obrača do vsega p. n. prebivalstva, da radodarno pod-

pira blagi namen, zakaj le pod tem pogojem se začne prepotrebni zavod graditi v letu 1913, če je podpora zagotovljena. Več občin je že obljubilo podporo po 1000 K, istotako nekateri okrajni zastopi in tudi denarni zavodi, za kar jim izreka provincialat že sedaj iskreno zahvalo. Ker od c. kr. namestnije pooblaščenih nabiralec ne more obhodi šest okrajnih glavarstev v par mesecih v svrhu pobiranja pri posameznikih, izdale so se po nekaterih občinah nabiralne pole, da gospodje župani z občinskimi odborniki in uglednimi možmi pobirajo vsak po svoji občini. Nabiralne pole se naj blagovolijo do konca meseca februarja poslati na provincialat usmiljenih bratov v Gradcu. Ker bi se za nameravano bolnišnico v Savinjski dolini rabilo okrog 500.000 K, je jasno, da se bo zamogel človekoljubni namen doseči le z združenimi močmi. — Gradec, dne 23. decembra 1. 1912. — Provincialat usmiljenih bratov.

c Izobraževalno društvo v Celju prredi pri Belem volu v soboto dne 4. jan. 1913 ob 8. uri zvečer in v nedeljo dne 5. januarja 1913 ob 3. uri pop. igri „Sinovo maščevanje“ in „Za letovišče“. Ker sta igri po eni strani zelo žalostni, po drugi pa zelo veseli in smešni, pričakujemo polnoštevilne udeležbe. Predprodaja vstopnic iz prijaznosti pri trdkih gg. Goričar in Leskošek v Celju. Na svigljenje.

c Braslovče Pevsko društvo ima dne 5. prosinca svoj 20. občni zbor v gostilni g. Vin. Brišnika po običajnem vspredu. Pevsko društvo stopa v dvajseto leto svojega delovanja, zato vabi vse prijatelje petja, da se udeležijo tega občnega zbora.

c Petrovče. Društvo „Gospodar“ v Petrovčah priredi na praznik sv. Treh kraljev pop. ob 3. uri v prostorih „Lastnega doma“ predstavo Finžgarjeve igre „Naša kri“. Vrli Slovenci in Slovenke od blizu in daleč, pridite vsi pogledat, kako so ljubili svoj narod naši predniki pred sto leti.

c Nova cerkev. Kat. slov. izobraževalno društvo ima občni zbor v nedeljo, po Novem letu, dne 5. januarja 1913 popoldne po večernih. Vabijo se vsi člani in prijatelji društva. Po občnem zboru ponovijo dekleta že na Stefanovo z veseljem sprejeto igro „Pri gospi“.

c Vrbe pri Zalcu. V pondeljek, dne 6. januarja 1913 se vrši ob 3. uri popoldne gospsko zborovanje v prostorih gosp. Niedorferje. Govorit pride nadrevizor Vladimir Pušenjak iz Maribora.

c Rečica. V pondeljek, dne 6. januarja na praznik sv. Treh kraljev ima naše izobraževalno društvo svoj redni občni zbor v prostoru g. Fr. Stiglica (Prislana) z navadnim dnevnim redom: Poročilo predsedstva, tajništva, blagajničarja in knjižničarja, za tem vpisovanje udov in volitev odbora. K obilni udeležbi vabi odbor.

c Sv. Peter na Medv. selu. Kat. slov. izobraževalno društvo priredi v nedeljo dne 5. januarja ob 3. uri popoldne v župnijskem prostoru, dve šaljivi predstavi: „Oh ta Polona“ in „Strahov“. Predstavi se hoste ponovilo v pondeljek na praznik sv. Treh kraljev.

c Gomilsko. Bralno društvo na Gomilskem ima letni občni zbor v nedeljo, 6. januarja ob 3. uri popoldne v društveni sobi po običajnem vspredu.

c Mozirja. Prostovoljna požarna bramba priredi dne 12. januarja ob 7. uri zvečer veselico v gostilni „Ilijia“ Franceta Bračič, s srečolovom in petjem. Sivala boje šmarska godba pod kapelnikom g. Rok Skale.

c Braslovče. Prostovoljna požarna bramba ima v nedeljo, dne 12. januarja ob 3. uri pop. svoj letni občni zbor v gostilni g. Vinokota Brišnik.

Brežiški okraj.

b Brežice. Sejem na predbožično soboto je bil precej živahen, ravno tako pa tudi razni uzmoviči, ki se vsako leto na sejmu tega dne najbolj odlikujejo. — Poročali ste že, kako so se naši nemškutarji bali, da bi ne prišli pod srbsko oblast. Ko so v minulih dneh vojne nevarnosti tudi mimo nas šli vojaški vlakci, je hodila ta čedna „nemška“ družba na kolodvor čakati ter vojake, zlasti slovarske, izzivat s hajlanjem. Kakor slišimo, so jim pa češki vojaki temeljito pokvarili vse veselje, tako, da so se poparjeni vrnili v svoje germanske brloge. To zimo se je tukajšnji Orel močno okrepil. Fantje, zdaj pa vsi neustrašeno naprej po začrtani poti, vam in našemu Posavju v čast!

b Brežice. Kakor drugod po Slovenskem, se je tudi pri nas nabiralo za ranjence v balkanski vojski. Odposlali nismo le svotico denarja, temveč tudi 2 zaboja perila in posteljnine, ki so jih skupaj spravile članice misijonskega oddelka „Bogomile“, kakor je to izdalo poziv „Apostolstvo sv. Cirila in Metoda“. In za ta „zločin“ je začelo naše orožništvo baje proizvedovati, kdo je nabiral in celo kdo je dal, češ, vsi bodo kaznovani; vsaj grozil je nekdo tako. No, mi bi res radi poznali tistega, ki hoče kaznovati ljudi, ki iz krščanske ljubezni delijo miloščino! Sploh se naše orožništvo kaže v nekaterih slučajih silno goreče: letos po letu radi dekliskega šoda, ko so štajerčijanci na podlagi zlobno-neumne ovačbe hoteli po sili nekatera dekleta spraviti v luknjo, zdaj pa je baje eden izmed nasprotnikov zopet zatrjeval, da te „klerikalne babe“ treba enkrat potlačiti. Nadejamo se, da zana-prej avstrijsko orožništvo ne bo po nepotrebnem vne-mirjalo najpoštenjših in zvestih državljanov in držav-ljank, ker ima drugega dela dovolj!

b Rajhenburg. Od kar prirajamo v našem Izobraževalnem društvu igre, še nismo videli tolike udeležbe, kakor smo jo imeli na Stefanovo pri igrokazu „Naša kri“. Vse je hotelo videti, kako bodo nastopali naši domači fantje in dekleta. Pa niso prišli zastopniki. Videli so, da se znajo čisto navaadni, kmečki ljudje, povzdigniti do emotnega in neustrašenega nastopa. Ves trud pa poplača igralcem zavest, da so se s svojim nastopom priljubili vsemu občinstvu in tako dokazali, da so otroci ljudstva, ki je vredno, da se mu reže boljši kruh kakor se mu je dozdaj. To niso več „kmečki buteljni“, kakor se sliši včasih iz liberalnih ust, ampak odločna in zavédna naša mladina, ki se na prvi mah razločuje od drugih, ki žalibog ne poznajo druge zabave kakor pri litru vina z gorečo cigaro v ustih. „Naša kri“ je utrdila naše značajje, kar nam je najboljši porok za nadaljno uspešno delovanje.

b Iz rajhenburške okolice. Ko sta se na Stefanovo pr. I. vračala dva naša fanta od predstave Izobraževalnega društva skozi vaš Armeško proti svojemu domu, je začelo, ko sta šla popolnoma mirno in

tiho mimo neke gostilne, izza ogla leteti kamenje za njima. Tudi drugi ljudje so pravili, da so jih, ko so šli isti dan k predstavi, surovi ljudje napadali z raznimi psovkami. Tako! Torej si že pošten človek ne bo več varen življenja med temi naprednimi surovimi. Lepo napredovanje. Nestrpneži, le tako naprej! — Vsem trezno mislečim fantom občine rajhenburške župnije pa ključem: Fantje, pridite v naše vrste, pristopajte k Orlu, posebno sedaj po zimi, ko ni tako silnega dela, si pač vsak lahko odtrga par ur na teden za telovadbo, pošteno razvedrilo in izobrazbo, in to bo najboljši odgovor našim nasprotnikom!

b Pedsreda. Nismo se motili, ko smo zadnjič poročali, da nas hočejo naši vrli fantje z gledališko predstavo presenetiti. In presenetili so nas na Stefanovo popoldne, ko so uprizorili „Kralja Heroda“. Prav v tem času zelo primerna igra. Vsi so svoje vloge zelo dobro zadeli, vse kretanje je bilo tako naravno, neprisiljeno, kar je na gledalce zelo ugodno učinkovalo. Vsi smo bili zadovoljni. In ta Polona, katero so vprizorila dekleta, je izvabila mnogo bučnega smeja. Tu je bilo pravo tekmovalje, katera bo svojo vlogo bolje zadela. In zadele so jo. — Fantom in dekletom izrekamo tem potom svojo najtoplejo zahvalo za njihov trud in užitek, ki so ga gam nudili to popoldne. Udeležba je bila ta dan tolika, da so bili prostori pretisni. — Želimo, da se kmalu zopet vidimo.

b Pedsreda. Igrni, ki so se predstavljele na god sv. Štefana, se bodo na praznik svetih Treh kraljev ponovile pridite v obilnem številu.

Najnovejša.

Mirovna pogajanja. V Londonu teko pogajanja prav počasi, ker prihajajo Turki vedno z novimi predlogi, da bi odločitev zavlekli. Med tem si izpopolnjujejo svojo armado pred Čataldeo. — Tudi Rumunija zavzema proti Bolgariji vedno ostrejšo stališče. Bodoči dnevi prinesejo odločitev, za katero se jako trudijo zastopniki velevlasti.

Listnica uredništva.

Sv. Benedikt v Slov. gor.: Hvala! — Pilštanj, Artiče, Brez pod-pisa v koši! — Gornja Radgona: Prihodnjel! — S. Urban pri Ptuj: Ker je izšel „Gospodar“ še le četrtek je bil torej Vaše naznanilo o občnem zboru prepozno. — Sv. Jurij ob Ščavnici: Hvala lepa! Dobili že poprej od drugega poročevalca. — Dopisi, ki so došli v sredo in četrtek, so morali vsi iz stati, ker smo uredništvo sklenilo že v torek zvečer.

Naročnikom!

Kako se naj izpolnijo položnice aš pa tudi nakaznice?

1. Ime, kraj, stanovanja in pošta se naj napišejo **razločno in natančno**, ker drugače ne vemo, kam naj list pošljemo.
2. Vsak doseđani naročnik ima na ovitku, v katerem dobiva list, tiskan o posbno število. To **število naj gotovo napiše** nad besedo „Položnica“ med oni dve roki, ki sta tam napravljeni.
3. **Tisti, ki so Slov. Gospodarja dobivali že dozdaj**, naj med oni dve roki, ki jih najdejo nad besedo „Položnica“, zapišejo še tudi **Star naročnik, število ovitka . . . ?**
4. Tisti, ki še dozdaj niso bili naročeni na list, naj napišejo med tisti roki besedi **Nov naročnik**.
5. Kdor pošlje naročnino po nakaznici, naj tudi zapiše poleg svojega imena, ali je **nov ali star** naročnik in število ovitka.

Ako bodo cenjeni naročniki natančno izpolnili te predpise, potem ne bode pri pošiljanju lista nobenih pomot. Če so položnice pravilno popisane, se nam prihrani pri vknjiževanju več kakor polovica dela, kajti mi vknjižimo prej 100 pravilnih položnic, kakor 30 nepopolnih. Mnogokrat so položnice tako slabo izpolnjene, da sploh ne moremo vknjižiti plačila, ker je ime slabo pisano, ali ker ni kraja zraven, ali ker imena brati ne znamo, ali ker sploh imena ni. **Kdor se pri naročevanju lista ne bo ravnal po gornjih predpisih, bo sam kriv, ako lista ne bo dobival redno.**

Kdaj se naj začne pošiljati naročnina?

Naročnina se naj začne po možnosti **takoj** pošiljati, da se delo spravi naprej. Okoli Novega leta dobimo na dan po 500 do 800 položnic in včasih res komaj zmagujemo delo, dasiravno dela upravništvo pozno v noč. Zato prosimo, da cenjeni naročniki že zdaj začnejo pošiljati naročnino, da se nam delo okoli Novega leta ne bo preveč kupičilo. **Novim naročnikom**, ki nam denar že **zdaj** pošljejo, se bo naročnina zapisala od Novega leta naprej, tako da bodo v decembru list dobivali pravzaprav **zastonj**.

Novi naročniki dobijo še-le tisto število lista, ki izide po prejemu denarja. Prej izšle številke se ne bodo pošiljale, ker jih navadno nimamo več. Kdor hoče imeti torej čeli letnik skupaj, naj si list **takoj** naroči.

Ali se dobi Slov. Gospodar brez denarja?

Brez denarja nikdo ne dobi lista. Casniki se morajo plačevati naprej. Kdor si list naroči, pa ne pošlje nič denarja, dobi samo **dve** številki, potem se pošiljanje lista **brezposojno vsakemu ustavi**.

Upravništvo.

Loterijske številke:
Dne 28. decembra 1912
Gradec 43 46 24 33 82
Dunaj 70 61 74 86 18

Pesestvo na prodaj za 640 kron, drugo 80.000 kron s pritiklinami vred. Oglasiti se je pri Matiju Žižek, v Kamnici pri Mariboru. 1091

Dve hiši v Mariboru, prva z vrhom prinaša na mesec 305 K. Cena je 36.000 K; druga daje na mesec 240 K. Cena 26.500 K. Plačila jako ugodna. Pisma pod šifro „Penzionist“ na upravnštvo. 1180

Zimske kože lisic

kunic, kakor tudi zajčje kože kupuje po najboljših dnevnih cenah Leopold Tschauer, Dunaj 2/3 Obere Donaustrasse 68. 1893

Kupci pozor!

V jako prijaznem trgu Stras štev. 30 pri Spielfeldu je na prodaj lepa zidana z opeko krita hiša s 5 orali zemlje, na ravnini, obstoječe iz travnika, na katerem zraste za 3 govede sladke trave in njiv. Hlevi so zidani in obokani, z opeko kriti. Hiša stoji v najlepši in prometni ulici trga, v katerem se ravno napeljuje nova električna razsvetljava v hiše. Hiša obstoji iz 3 lep h sob, velike štedilne kuhinje in kleti. Studenec z dobro vodo in lep vrt z trpežno živo ograjo je pri hiši. Hiša je pripravna za vsako obrt, kakor za mlekarstvo in valed zdrave prijazne lego tudi za penzionista. Hiša se proda za željo tudi brez ali z nekaj posestev. Več pri lastniku g. J. Srnc v Strauu. Občevstveni jezik slov.—nemški. 1327

Zastonj

dobi vsah gostilni-nišar en gramofon. Natančneje pogoje naznači Josip Küttner, Marib r, Koroška ulica št. 17. 23

Šivilja pomočnica išče službe pri kakih šiviljih in tu, ker bi bilo stalno delo. Ponudbe šifro „Šivilja“ na upravnštvo Slov. Gospodarja 3)

Pesestvo z 10 orali travnikov, njiv in dveh zelenjadnih vrtov, s celim vrhom, kubo in gospod r skimi plosjmi, vse v dobrem stanu, eno uro od Maribora, sposobno za mlekarstvo, se po ceni proda. Vpraša e pri Žižek in Stamber Marib r, Mljska cesta 1. 26

Dekla išče službo, ki opravlja vsa dela. Maribor, Elizabetna cesta št. 11 v pritličju 7

Izjava.

Jaz podpisani Jož f Erdela, po se tokrat na Zagajskem vrhu in ud krajnega sila sveta na Ščavnici, obzljujem s svojim, kakor v imenu krajnega števila sveta, da sem g. nadučitelja Spende in prejšnjega načelnika g. Wakaj grdil in obrekoval. Zahvalim tud, da nsem bi kaznovan. Ščavnica—Zagajski vrh, 18. decembra 1912 25 Jožef Erdela.

Zahvala.

Povodom prezgodnje smrti naše ljubljene hčerke, oziroma nečakinje, sestrične

Elizabete Bedjanič,

ki je po dolgotrajni boleznii v 36 letu, dne 25. dec. 1912, večkrat prevadena s sv. zakramenti umrla, se najtopleje zahvaljujemo vsem onim, ki so rajno v času njene boleznii večkrat obiskovali, posebno veleč. g. župniku in članicam Marijine družbe, potem vsem onim, ki so drago rajsko spremili k zadnjemu počitku, posebno čč. duhovščini, sorodnikom in znancem. Vsem prisrčen Bog plati.

Središče, 29. decembra 1912.

Žalujoči ostali.

Srečno in veselo novo leto

zeli svojim odjemalcem in se priporoča za nadaljno naklonjenost

Ivan Naraks, Zg. Ložnica p. Žalec izdelovatelj sodavice ter pokalic.

Veselo novo leto

zeli čč. duhovščini in drugim odjemalcem ter se priporoča

Konrad Kager, pasar, pozlatar in srebrar Celje, Glavni trg 10.

Gostilna z posestvom zraven nekega mesta na Spod. Štajerskem z 10 orali dobre, v ravnini ležeče dobre zemlje, tudi sadonosni in vinograd, po ceni proda. Hiša je zidana, z opeko krita, pritlična s tremi sobami, kuhinjo, jedlno shrambo itd. Goveji hlev je obokan, za 10 glav živine prostora; z dan svinjski hlev s 3 oddelki, velika kolarnica, skedenj; prostor za seno itd. vse z opeko krito. Istoči se 19—16 polovnjakov vina, mnogo piva in žganja. Jama za pesek na posestvu. Cena 29.000 kron. Plačilni pogoji po dogovoru. P.jasnila daje kupcem brezplačno upravo „Rahlfästenmarkt“ Gradec, Hammerlingasse 6 (2901) 4

Služba organista in cerkovnika pri Sv. Mariji v Pušcavi se razpisuje. Nastop službe takoj. Zupni urad v Pušcavi. 1

Lepo posestvo blizu 12 oralov je na prodaj v župniji Sladka gora, 5 minut od okrajne in državne ceste. Gospodarsko poslojje je sicer pogorelo, a je v domači hosti stebvenega lesa na izobilju. Lep sadonosnik, rodovitne brajde. Več se izve pri g. Antonu Šebat, župniku na Zasmu. Vprašanjam se priloži znanaka za odgovor. 2

Kupci pozor! Lepo posestvo na prodaj, četrť ure od župne cerkve. Poslojja čisto novo z opeko krito. Hiša s tremi izbami, vežo, kuhinjo, jedlno shrambo in klet, živinski hlevi in trije svinjski hlevi. P ed h so lep nov vrt, veliko tudi sadnega drevia. Zemlje je šest oralov in sice dve veliki njivi, travnik in lep hrasov in smrekov gozd na lepem solnceem kraju. Proda se vs el boleznii po jako nizki ceni. Več se izve pri Ani Onič, Križiča vas. Studenice pri Poljčanah. 24

Pesestvo na prodaj. Sadni vrt, gozd, vinograd, 32 oralov. Cena 19.000 K. Več pose Matija Žižek v Kamnici pri Mariboru 18. 8

Lepo posestvo z gostilno in lepim gospodarstvom poslojjem. N slov v upravni tu s Slov. Gospodarja 1560

Lepo km-čko posestvo se iz pruste roke takoj proda sku paj ali pa na keso, kak r kdo želi. Posestvo meri skupno 32 oralov. Ob toji iz 19 oralov gozds, 5 oralov njiv, pri oralu američanskega iograda, drugo sad nosni. Lep novi vrt na dvorišču. Vede dorok, več poslojji v dobrem stanu. Posestvo leži v lepem razgled-em kraju, pod Sv. Urbanom na Roš pahu pri Mariboru. Cena 190 0 kron, 4000 kron os ane vknjiženo. Natančneje se izve pri lastniku P. Ambrošč. 14

Franc Majcen, trgovec za D. lu pri Hrastniku, ima več mtr. stotov prediva à 72 v, volce à 19 v lepega hrbovskega ovsà à 22 v, K franko pošaja Hrvanski za oddati, ter se priporoča slavnomu občinstvu za cenjena naročila. 11

Shujšanje — prirastek na teži.

Shujšanje po bolezni, vsled pomanjkanja teke ali pod, se treba na vsak način ustavljati. Kdor se v takih časih poslužuje Scottove emulzije, pride — kakor skušnja v mnogih slučajih dokazuje — v dvojnem pogledu hitreje do cilja. V prvi vrsti

Scottova emulzija

pospešuje tek, torej množino hrane, kar že samo na sebi pospešuje okrepljenje. Nadalje je pa Scottova emulzija sama izredno redilna in tako vpliva mnogokrat v kratkem času na pomnožitev moči in teže.

Ker je Scottova emulzija sestavljena izključno iz najčistejših in najboljših surovin, je v svojem učinku popolnoma zanesljiva in je njen sloves, da je najboljša emulzija ribjega olja že davno potrjen.

Pristna samo s to znamko — ribičem — kot znamko Scott-ovega ravnarja.

Cena originalni steklenici 2 K 50 vin. Dobi se v vseh lekarnah. Če pošljete 50 vin. v znamkah na Scott & Bowne, D. Z. O. Z., Dunaj VII., in se sklicujete na ta list, dobite poskušajo pošiljatev od ene lekarnе. 957-5

Romeo in Julija

se nista tako ljubila, kot želi bolno te' o levo francosko žganje z mentolom. Proti revmatizmu, glavo in zobobolu, utrujenosti itd. se ne rabi to svetovno znano zdravilo samo na zemlji, ampak tudi v zraku. Korajžni zrakovlenci

sedijo v zrakoplovu

in mažejo svoje otrpele roke s pravim levovim francoskim žganjem z mentolom. To čudovito sredstvo se dobi v vsaki lekarni in trgovini za 44 vin. Kje še ni zaloga, se naj naroči od edinega izdelovalca

Aleksander Kalmár, Dunaj II/2.

Severni kolodvor. Poštne pošiljatve po poštnem povzetju od K 4-40 naprej.

Alkohol, rušilec sreče.

Težka bol se polasti srca trezno mislečega rodoljuba, ako pazljivo zasleduje naravnost grozne posledice pijančevanja. Nehote se mu izvije iz prsi obupen vzdih: 'Moj Bog, kam bomo prišli, ako bo šlo tako naprej! Preprosti pisec teh vrstic je imel prilično opazovati, da je že marsikateri velik talent iz vrst izobraženstva padel kot žrtev alkohola. Mati Slovenija je pa zaplakala nad njim. Zopet se mi je izgubil eden izmed sinov, ki sem toliko od njega pričakovala!

Se bolj kruto pa razdira in uničuje tiho družinsko srečo, zlasti v delavskih družinah, nesrečno žganje. Naj tu opišem usodo samo ene delavske družine.

V gorski vasi škofjeloškega okraja na Kranjskem se je pred kakimi dvajsetimi leti priženil na malo posestvo čvrst fant, po poklicu je bil krovčec. Prinesel je k hiši nekaj stotakov dote, povrh pa zdrave in delavne roke.

Sreča mu je bila prva leta izredno prijazna. Medsebojna ljubezen, mir in zadovoljnost sta vladala v njegovi družini. Blagostanje se je od leta do leta množilo, zlasti ker je kmalu postal krovski mojster, so se dohodki njegove obrti še povečali. Poleg tega je po svoji teti podedoval precejšnje premoženje. So sedje njegovi so ga blagovitali, rekoč: „Simen, tebi gre pa res vse po sreči, kako lepa prihodnost se ti obeta!“ — Toda, žal, prišlo je drugače. Simen se je polagoma vdajal žganjepitju. Kot bližnja priložnost je bilo to, da je njegov sosed delal to pogubno pijačo in mu je Simen pri tem delu včasih pomagal. Tekom let ga je strast žganjepitja dobila popolnoma v svoje krepplje.

Žalostne posledice so se le prekmalu pojavile. Blagostanje v družini je šlo skokoma navzdol. Domači mir in zadovoljnost sta bila uničena; tiha družinska sreča pokopana. Pa prišlo je še hujše. Nekoč se je v vaški gostilni zasakal pogovor na topič, ki pri zadnji slavnosti ni hotel počiti. Simen se razkorači pred pivsko družbo, bil je pa precej natrkan, in pravi: „Več let sem bil streljavec, meni dajte topič in v nekaj minutah bo prazen!“ Tovariši so mu odsvetovali, rekoč: „Danes ne, ker ga imaš preveč pod kapo.“ Toda Simen jih ni poslušal. Poiskal je staro pilo in odšel. Dva tovariša sta šla za njim ter od daleč opazovala njegovo delo. Ker je neprevidno razbijal, se je smodnik vnel in ga je strel težko poškodoval. Prepeljali so ga v deželno bolnišnico, iz katere se je čez mesec dni vrnil, toda slep na levo roko in pohabljen na levi roki, tako, da je bil za vsako delo nezmožen. Naklonili so mu službo občinskega sluga, a tudi za tisto ga je napravilo pijančevanje nezmožnega. Svoje imetje je v nekaj letih pognal po grlu. V

družini je zavladala nepopisna revščina. Žena je od žalosti in pomanjkanja oslabela popolnoma. Morala je v posteljo, katere ni več zapustila. Od deseterih otrok živijo samo trije, ostali so bili ali mrtvorjeni, ali pa so vsled življenske oslabelosti umrli kmalu po rojstvu.

Naravna posledica nerednega življenja je tudi šimna spravila v prerani grob. Na razvalinah strte družinske sreče je pa alkohol obhajal svoje zmago-slavje.

Gorje, ki ga pijančevanje povzroča v družinah, je nepopisno, a v očigled tej grozni kugi se na mero-dajnem mestu nič ne stori, da bi se vsaj nekoliko omejlja ta pogubna strast. Može in fantje, ako imate kaj poguma in dobre volje, bojujte se proti pijančevanju, posebno proti nesrečnemu šnopsu — špirtu! „Zl. D.“

Naznanilo.

Slavnemu p. n. občinstvu, gostilničarjem, trgovcem i. dr. naznanjam, da imam v zalogi vsakovrstne mesne izdelke, na razstavi v Parizu l. 1904 naj iže odlikovane. Slav. občinstvu posebno priporočam:

pristine kranjske klobase, vel. km. 40 vin. ter fino prekajeno meso kg K 220 vse od pristnih domačih, kranjskih prašičev. Pošiljam proti povzetju Za solidno in sveže blago, kakor tudi točno postrežbo jamočim. Spoštovanjem 1314

Fr Golob,

mesar in prežajevalec v Sp. Šiški pri Ljubljani.

Denarja ni,

draginja je vedno večja, zaslužek pa majhen. Ako hočete z matim trudom gotovo 10 do 20 K na dan zaslužiti, pošljite za pojasnilo v pismu pet znamk po 10 vinarjev in svoj natančen naslov na:

Josip Batič, Ilirska Bistrica, Kranjsko.

1166

500 kron!

Vam plačam, če Vam moje sredstvo „Rias mazilo“ v treh dneh ne odpravi brez bolečin kurjih oces, stiskov in vkoreninjene trde keže. Cena 1 lonček z jamstvenim pismom 1 K. Kemény Kaschau i. Postfach 12/76. Ogrsko. 1131

Vinorejci pozor!

Trsje na prodaj: sipon, burgundec beli, laški rizling, silvanec, gutedel, ranfol, krajevina, vrbovec in druge domače vrste. Cepljeno na Rip. Portalis. Tudi se dobio korjenjaki od Rip. Portalis. Cena po dogovoru. Anton Turin, Globoko, p. Studence pri Poljčansh. 1248

Hiša v Mariboru

(Melje), pripravna za vsako obrt z devetimi stanovanji, z lepim vrtom in njivo, se pod jako ugodnimi pogoji takoj prodaja. Več se izve pri lastniku, Maribor, Kbialegasse 3, 1. nadstropje. 1078

Razpošiljam orožje vseh vrst

na 10dnevno poskušnjo in pregled. Puške lancaster-enocevke od 20 kron, dvocevke lancaster puške od 30 kron, Hammerles-puške od 70 kron, Flobert puške od 8 kron, revolverji od 5 kron, pišole od 2 kroni naprej. Popravila hitro in po ceni. Ilustrovani cenik zastoj. F. Dušek, rožja, : : : Opečno št. 2047, na državni žel., Češko. 1294

F. Dušek, rožja, : : : Opečno št. 2047, na državni žel., Češko. 1294

Cepljeno trsje in ključji.

Vinogradnikom naznanjam, da imam veliko množino ameriških trt na prodaj. Seznam trt: posip, rulandec, burgundec, beli muskat, silvanec, zlahtina bela in rdeča, ranfol, portugizec, veltliner, laški rizling, izabela, kapčina, muskat. Na razpolago več tisoč korenjav Riparija Portalis in Monticola ter ključev Riparija Portalis. Cena po dogovoru. Jan-z Vrbačjak, trsničar Breg pri Ptuj. 1201

Krojaški pomočnik se sprejme za stalno delo pri gosp. Bakovniku, krojaški mojster Raše. 1345

Nak mož, samičen, čez 30 let star, treznega značaja, slovenskega in nemškega jezika zmožen v govoru in pisavi, tudi vsake konkurence zmožen v vsej s.r. kah želi stopiti v službo za gospoos-skega vodnika, kjer marjka gospodarja pri večjem posestvu, trgovini ali kakom drugem večjem podjetju. Dasiravno bi bilo zaradi konkurence ali drugih strok oslabiljeno, upa na boljše bodočnost, bi si se tudi priženil z 10.000 kron premoženja. Vstop v službo takoj. Naslov pove uravnistvo Sl. Gosp. p.d šifro „Sreča“. 1344

3 zlati nauki za zdravje želodca!

694-2

Kdor s „FLORIA-nom“ se krepeča, Zmiraj dober tek ima

Če želodec godrnja.

„FLORIAN-a“, pa neha!

Ni fotožen, ni bolan,

Ta, ki vsi

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna priznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dor.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštine prosto.

Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Trgovina tiskarne sv. Cirila v Mariboru

Koroška cesta šte. 5

priporoča cenjenemu občinstvu svojo bogato zalogo

raznovrstnih križev

stoječih in stenskih, lesenih in nikljastih razne velikosti, po izredno nizkih cenah. Na razpolago ima tudi ali pa oskrbi za

velike poljske križe

lesene podobe (korpuse) križanega, fino, umetno izpeljane 80. 90. 100 in še več centimetrov velike od 45 kron naprej. - -

Istotako ima v zalogi molitvenike najboljše vsebine,

rožne vence pruptice in fine, velike stenske podobe v okvirjih

in brez okvirjev, najnovejše obhajilne podobe, male podobice,

škapulirje, svetinjice, velike in male in druge nabožne reči.

40 klavirjev in harmonijev

dvornih tvrdk Bösendorfer, H Heitzman (naj sodno zapris. strokovnjak in učitelj „Glasb Matice“)

boljboljši pianini, Steilzshmer in Hörigel (amer. harm.), vseh vrst glasbenega orodja, strun in muzikalij ima v veliki izbiri izključno in edinole

A. Breznik, Ljubljana

Kongresni trg št. 15 („Zvezda“, nasproti nunske cerkve). Svarim pred nakupom event. falzifikat. v ali slabega blaga, zlasti ker dobi pri 15 kron meni vsakdo na obroke po provizisten instrument gori imenovanih slovičih tvrdk z resnično 10letno garancijo. Kdor si izposodi pri m-n klavir, postane tudi lastnik istega dočim je dosegla najemščina višino kupnine! Velikanska zaloga najb. violin, harmonik, citer, tamburic itd. po najnižjih cenah. Zamenjava najugodnejša. Uglaševanje in popravila točno in cenno. 968

Serravallovo železnato kina-vino

Higien. razstava Dunaj 1906: Državna od-
lika in častni diplom k zlati kolajni ::
Krepilno sredstvo za slabotne, malo-
kvrne in rekonvalescente. Povzroča
voljo do jedi, utrjuje živce in popravi
kri. Izoboren okus. Nad 7000 zdrav-
niških spričeval.

**I. Serravallo, c. kr. dvorni dobavitelj
Trieste-Barcelona.**

Kupi se v lekarnah v steklenicah po pol litra & K 2.60 in
445 po 1 liter & K 4.80.

Vabilo k

občnemu zboru

Hranilnice in posojilnice v Galiciji,
registrovane zadruga z neom. zavezo,
kateri se vrši v nedeljo, dne 19. januarja 1913 po večer-
nicah v posojilničnih prostorih.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Poročilo o izvršeni reviziji.
3. Odobritev rač. zaključka za leto 1912.
4. Volitev načelstva in nadzorstva.
5. Predavanje gosp. nadrevizorja Vlad. Pušenjaka iz
Maribora.
6. Slučajnosti.

13

K obilni udeležbi vabi

NAČELSTVO.

Posojilnica v Framu

(Občinska pisarna)

zviša s 1. prosincem 1913 obrestno
mero pri hranilnih vlogah proti od-
povedi na

5%

pri navadnih hranilnih vlogah pa na
4³/₄% brez vsakega odbitka.

Obrestna mera pri posojilih na
osebni kredit in na vknjižbo se zviša
na 6%, pri posojilih na menice pa
na 6¹/₂%.

10

Ravnateljstvo.

Knjigoveški pomočnik,

oženjen, ki ima zmožnost samostojnosti, se takoj
sprejme pri J. Krajec, nasl. v Novem mestu. Po-
goji ugodni, služba prijetna in trajna. 12

Naznanilo.

Načelstvo in nadzorstvo Kmečke hranilnice in
posojilnice v Mozirju je sklenilo v svoji skupni se-
ji, da se bodo obrestovale hranilne vloge z 1. pro-
sincem 1913 po 5%, posojila se bodo dajala pa
po 5¹/₂%.

Rentni davek plača posojilnica sama. 6

Razglas.

Posojilnica v Gornjem Gradu
naznani, da obrestuje od Novega
leta naprej hranilne vloge po pet
odstotkov in da dne 2. januarja 1913
radi sklepanjanja računskega sklepa
ni bilo uradnega dneva v posojilnici.

XXXXXXXXXXXX 5 XXXXXXXXXXXXXXX

Priporočam velečastiti duhovščini

voščene svece

n. jboljše kakovosti,

katero lepo gorijo in ne kapljajo; istotako priporo-
čam mili-svece v vsaki obliki po najnižjih cenah.

Pošiljatve franko.

S prošnjo do velečastite duhovščine za cenj.
naročila, katere izvršim točno in v splošno zado-
voljnost bileži in se priporoča

Franjo Gert, medičar in svečar, **Maribor**,
Gosposka ulica. 1280

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

*Lastna tovarna
ur v Svici*
1887
Zahtevajte „JUBILEJNICENIK“ zastonj
1912
Fr. Cuden, Ljubljana

Dobro blago točna postrežba **Kdor** Edina slov. trgovina z železnino
si hoče prihraniti denar
1169 kupuje vse v slov. trgovini
Ivan Veselič & drug
v Ormožu, podružnica Velika nedelja.

Največja zaloga manufakturnega blaga, kakor sukna, draka, hlačvine, platna itd. Vse vrste špicerije, najfinejše meke, kave itd. Največja zaloga vse vrste železnine, kakor tudi vsi okovi za mizarje in stavbe po najnižjih tovarniških cenah. — Kupuje zrnje, kakor pšenico, rž, fižol itd. potem jajca, snhe gobe, perataico vedno po najboljših dnevnih cenah.

Vinogradniki!
Berlandieri x Riparia Teleki
je najboljša trsna podlaga sedanjosti
Predno križete svojo potrebo
na ameriških trtah in cepljenk
Zahtevajte naš veliki
ilustrovani cenik,
katerega pošljemo vsakomuz
zastonj in franko.
Uskrbnistvo vinogradov in trsnik sol
SIGMUND TELEKI VILLANY, Ogorsko
Filialno zastopstvo SOLLENAU, Nizje-Avstrijsko

MI TRIJE SMO EDINI V TEM.
DO POVSOD IN
BREZPDGOJNO
ZMAGA
PALMA
PRISTNI
PALMA KAUCUKOV
PODPETNIK

Pohišstvo

razpošilja na vse strani trgovina
s pohištvom
Karl Preis,
Maribor, Stolni trg 6,
lepe postelje na valjar, nastavne
postelje 16 K, kuhinjska oprava
predalčne omare 28 K mize 9 K,
stoli K 2.60, trde, polirane po-
stelje 24 K, polirane mize 28 K,
toiletno ogledalo 15 K, spalni
divani, otomani, 30 K, jedilne
mize na poteg 84 K, u-njati
stoli 9 K, vse vrste lesnega in
tapciranega pohišstva, posebni
oddelek pohišstva iz železa in
medenine. Edini štajers. izdelek.
Izvirne tovarniške cene. Zidaste
podloge 8 K, matrace 9 K, že-
lezne postelje z ograjo 16 K,
postelje iz medenine 68 K, emaj-
lirane postelje 40 K.
Slobodno na ogled. Sloboden nakup.
Ceniki zastonj in franko.

Pekevskega učena pošteni s'ar-
šev sprejemem takoj. Star od 15
let naprej. Učenje 8 leta in dobi
6 kron plače na mesec. Franc
Horvat, pek, Cirkovce pri Prager
skem. 1342

Pošten in trez n konjski hlapec,
vsjen tudi poljskega dela se sprej-
me z novim letom v župnišču na
Ljubnem. 1317

Priznalno pismo, ki nam je došlo ured mnogimi drugimi:
P. n.
Titania-delavnice
WELS.

Prijetna dolžnost nas veže, da Vam za Vaše aparate za dobavo
vlažnosti, katere rebimo za vse naše urade, izr. kamo največje priznanje. Naj-
večja korist Vaših aparatov obstoji gotovo v tem, da zrak v sobah, kateri se
vsled vedne kurjave osuši, po uporabi Vaših aparatov zopet dobi dovolj vlažnosti,
ker je za po nezdravem zraku oškodovane dihalne organe samo obsebi umevno
velike vlažnosti.

Predobro je znano, da velika množina manjših bolezni dihalnih organov
po zimi i-vira od tega, ker so pri spremembi temperature organi podvrženi
raznim boleznim ravno vs'ed preslabega zraka. Vaše aparate torej vsakemu naj-
topleje priporočamo to tembolj, ker je njih uporaba celo priprosta, rahijo le
malo prostora in ker se radi njih priproste, okusne izpeljave vsakemu dopadejo.
Sprejmite torej izraz naše hvaležnosti ter beležimo

z velespoštovanjem

Glavna pisarna industrielnih delodajalnih
organizacij.

Predsednik:
Dr. Lachner.

Za upravnistvo tajnik:
Dr. Margaretha.

LJUDSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA V CELJU

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v lastni hiši (HOTEL „PRI BELEM VOLU“)
v CELJU, Graška cesta šte. 9, I. nadstropje

obrestuje hranilne vloge po

5%

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913.

Rentni davek plačuje zadruga sama.